

„ELMONDOM HÁT MINDENKINEK”

A Debreceni Városi Könyvtár II. Diákkonferenciája

2008. október 9.

2008. november 20.

Új Élet Parki Könyvtár - Újkerti Könyvtár - Benedek Elek Könyvtár

A rendezvénysorozat védnöke: Halász János országgyűlési képviselő, kulturális alpolgármester

AZ IRODALOM ÉS ÉN

10-13 éves gyerekek irodalomról, írókról,
könyvekről

Helyszín: Új Élet Parki Könyvtár
Időpont: 2008. október 9.

A szakmai értékelő bizottság *elnöke:*
Tóth Gábor, ügyvezető igazgató
Kartonpack Dobozi Rt.
tagjai:

Farkasné Gellért Erzsébet igazgató
Debreceni Városi Könyvtár
Szilágyi Ildikó könyvtárvezető
Újkerti Könyvtár

Megnyitó:
Dr. Papp Csaba
önkormányzati képviselő

Házigazda és a rendezvényt levezeti:
Czeplédi Erika könyvtárvezető
Új Élet Parki Könyvtár

ÉN MÉG OLVASOK. ÉS TE?

13-16 éves gyerekek irodalomról, írókról,
könyvekről

Helyszín: Újkerti Könyvtár
Időpont: 2008. november 20.

A szakmai értékelő bizottság *elnöke:*
Szentei Tamás kulturális osztályvezető
DMJV Polgármesteri Hivatal
tagjai:

Farkasné Gellért Erzsébet igazgató
Debreceni Városi Könyvtár
Kricsfalussy Istvánné könyvtárvezető
Olvasóterem

Megnyitó:
Kovács Tamásné igazgató
Dózsa György Általános Iskola

Házigazda és a rendezvényt levezeti:
Szilágyi Ildikó könyvtárvezető
Újkerti Könyvtár

FELFEDEZEM NAGYVILÁGOT

Fiatalok a természet és a technika csodáiról

Helyszín: Benedek Elek Könyvtár
Időpont: 2008. november 20. 15 óra

A szakmai értékelő bizottság *elnöke:*
Dr. Medgyessy István agrármérnök
a Biofarm Debrecen Szövetkezet elnöke
tagjai:

Gyarmathy István igazgatóhelyettes, HNP
Dr. Radnai Ferenc környezetvédelmi szakmérnök, vegyész
Dr. Szabó István biológus kutató

Megnyitó, házigazda és a rendezvényt levezeti:
Vranyecz Tünde könyvtáros
Benedek Elek Könyvtár

Tartalomjegyzék

AZ IRODALOM ÉS ÉN.....	4
Dr. Papp Csaba önkormányzati képviselő megnyitó beszéde.....	4
Moravec Kata: Könyvek írónoktól lányoknak: A „pöttös könyvek”	4
Keresztes Kristóf: „Én és az Irodalom”.....	6
Gajdics Bálint: Kinizsi Pál újraéled.....	7
Kovács Máté: Mesélnek a századok.....	8
Czégé Sára: A mi könyvünk: Csoóri Sándor: Ördögfióka.....	9
Versánszky Dalma: Az egerek valós világba vezető útja.....	10
Komlósi Dorottya: Vaú, Vaúú kutyául jól vagyok.....	11
Almási Nóra: Hét tappancs gazdája. Thomas Brezina Penny sorozatának bemutatása.....	12
Leányvári Villó: Csak kipróbálnám! (Az Anyu én vagyok. Gondolatok Nógrádi Gábor könyvéről).....	13
Andráskó Anna: Egy varázslatos történet: Böszörményi Gyula Gergő és az álomfogók. Hogyan látja Zsófi?.....	14
Jónás Áron: Egy könyv, ami az utcán hevert: Ulysses Moore: Időkapu.....	16
Neuwirth Noémi: Nógrádi Gábor: Marci öröksége.....	17
Oláh Enikő: Szabó Lőrinc, a debreceni költő	17
Balogh László: Reneszánsz emlékek Magyarországon.....	18
Kustár Dániel: Michael Ende: Végtelen történet.....	20
Tóth Esztella: Rózsaszín balettcipő.....	21
Bölcskei Dóra: Békés Pál: A Férlény.....	22
Érlaki Zita: Nógrádi Gábor: A bátyám zseni.....	23
Tóth Gábor zárszava.....	25
.....	25
ÉN MÉG OLVASOK. ÉS TE?.....	26
Kovács Tamásné igazgató megnyitó beszéde.....	26
Kiripolszky Sára: Nem könnyű a tini élet – J. Wilson könyvei.....	26
Bőr István: Kém karkedvezménnyel.....	27
Goretity Franciska: Szabó Magda: Abigél.....	28
Csűry Mátyás Keresztély: Rejtő Jenő: Piszkos Fred, a kapitány.....	30
Szántó Lili: Gyerünk haza! Nógrádi Gábor könyvei.....	32
Burger Cintia: Az olvasás eltűnése napjainkban.....	33
Domokos Anita: „A könyv közkinccs. Ha megveszed, akkor sem a tiéd – legfeljebb halálodig.”. 34	34
Kovács Ákos: Janus Pannonius.....	35
Csukás Adrienn: Balassi Bálint.....	36
Olvasztó Zsófia: A kutya az ember legjobb barátja.....	38
Vadon Zsuzsa: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai.....	39
Máté Petra: Faludy György.....	40
Kustár Annamária: Louis Sacher: Bradley, az osztály réme.....	41
Kovács Lőrinc: Anthony Horowitz és az Alex Rider sorozat.....	42
Győri Krisztina: Kamaszvilág Nagy Katalintól.....	42
Bardócz Brigitta: Fehér Klára: Bezzeg az én időmben	43
Szentei Tamás zárszava.....	46
FELFEDEZEM A NAGYVILÁGOT.....	47
Vranyecz Tünde könyvtáros megnyitó beszéde.....	47

AZ IRODALOM ÉS ÉN

2008. október 9. Új Élet Parki Könyvtár

Dr. Papp Csaba önkormányzati képviselő megnyitó beszéde

Kedves zsűri, kedves előadók, felkészítő tanárok és szülők!

Nagyon nagy megtiszteltetés számomra, hogy itt lehetek köztetek. Miért fontos ennyire ez a konferencia, miért fontos ennyire az olvasás, kérdezhetnétek? A Ti korotokban, amikor tanultam az irodalmat és olvastam a kötelezőket – milyen egy utálatos szó: kötelező olvasmány –, akkor mindig gondolkoztam rajta, vajon miért kell, tudjam ezeket a régi történeteket, miért kell foglalkozzak és ennyi időt eltöltssek velük? Amikor majd felnőttem, eszetekbe fog jutni millió helyzetben, hogy ez már megtörtént a világon valahol, valaki mással! A könyvekből egy olyan tudástárat fogtok kapni, ami mérhetetlenül szükséges, nagyon sok segítséget fog nektek adni nagy korotokban, és komoly előnyhöz juttat, mivel manapság a számítógépvilág mellett is olvasni, kész csoda! Köszönöm a felkészítő tanáraitoknak, hogy ez itt így zajlik, és az iskoláknak, akik így megszerettetik veletek az irodalmat.

Miért örültem még, mikor elolvastam a célkitűzését ennek a konferenciának? A felnőttek életében, ebben a rohanó világban, az idő a legkevesebb. A felnőtteknek megmagyarázni dolgokat lehet – nem nagyon –, de ha megpróbáljuk, akkor azt röviden kell megtenni. Olyasmit tanultok meg tehát egy ilyen előadás során, ami a majdan elengedhetetlen lesz. Amikor egy számotokra fontos regényt vagy olvasmányt foglaltok össze öt percben, kiszűritek a velejét és elmondjátok, hogy ez milyen hatással volt rátok, azzal megtanuljátok, hogy tömören, röviden összefoglaljátok; elmondjátok, és a figyelmet fenntartva meg is értessétek azt a dolgot, amit szeretnétek továbbadni, átadni a hallgatóságotoknak.

Ezért nagyon fontos ez a konferencia. Higgyétek el, az életre tanít meg titeket, alapvető lesz a későbbiek során, hogyha megkérdeznek, azt a véleményt, azt az akaratot, azt a tudást, ami a tiétek, röviden, tömören foglaljátok össze.

Debrecent soha nem védték várak és falak. Nem volt ilyenje. Nincsenek hegyek körülöttünk, mégis itt vagyunk. A világ sodrásában megmaradt ez a város, de miért? Mert őt, a várost magát a tanulás, és a diákok tették nagygyá. Mindig számtalan tudóst, számtalan embert adtunk és adunk a mai napig a világnak. Itt működik a városban Magyarország egyik legjobb egyeteme, én azt mondanám, hogy a legjobb egyetem, és ez tárt karokkal fog benneteket várni, majd egy igazi, nagy, élő konferenciára.

Jó szórakozást és jó időtöltést! Köszönöm szépen.

Moravecz Kata: Könyvek íróktól lányoknak: A „pöttyös könyvek”

(*Ibolya Utcai Általános Iskola 4.a*)

Olyan könyveket szeretnék Nektek ajánlani, amelyek nagyon sok örömteli percet fognak szerezni, ha elolvassátok őket. A sorozat kötetei nemcsak abban hasonlítanak, hogy pöttyös a borítójuk, hanem abban is, hogy írók írták – lányoknak. A történetek 8-12 éves lányok kedvelt olvasmányai lehetnek, mert olyan fordulatosak, hogy nehéz őket letenni.

Az első pöttyös könyvet anyukám adta nekem ajándékba. Azt mondta, hogy ez a könyv az övé volt, és eljött az idő, hogy nekem ajándékozza ezt az összes többi pöttyös könyvével együtt. Elmondta, hogy nagyon szívesen olvasta ezt a sorozatot kislány korában. Elmesélte azt is, hogy ezek a könyvek a lányok életéről, barátságáról, táborozásról, érzésekről, romantikus kalandokról szólnak. A sorozatban sok magyar író regénye megjelent. Olyan írók alkottak, mint *Szabó Magda*, *Fehér Klára*, *Varga Katalin* vagy *Balázs Ágnes*. Találhatók a sorozatban külföldi szerzők művei is.

Az első „pötyös könyv” amelyet elolvastam, *Johanna Spyri: Heidi* című műve volt. A történet egy árván maradt kislány életéről szól, aki szülei elvesztése után öreg nagypapájához kerül az Alpok hegyei közé. A hegyen egyedül élő nagypapa kissé elszokott a társaságtól, és eleinte mogorva a kislánnyal. Arról szól a regény, hogy a melegszívű, életvidám Heidi, hogyan teszi boldoggá a nagypapát, és hogyan szerez barátokat. Amikor Heidi rövid időre a városba kerül egy kerekesszékhöz kötött kislány mellé játszótársnak, a jó szívének köszönhetően ott is barátokat szerez. A honvágy azonban olyan erősen tör rá, hogy végül visszakerül a hegytetőn lévő kisházba, a nagypapához. A könyvből nemcsak Heidi történetét ismerhetjük meg, hanem az Alpok hegyei között élő emberek életét, szokásait is. A történet számomra legmeghatóbb jelenete az volt, amikor Heidi azért tanul meg olvasni, hogy a szomszédban élő vak néninek minden nap felolvashasson, illetve amikor a városi barátnője néhány hétre eljön hozzájuk vakációzni, és a kislány fent az egészséges hegyi levegőn úgy megerősödik, hogy fel tud állni a kerekesszékből, és újra járni kezd. A könyvet nagyon hamar kiolvastam, mert olyan kalandos és megindító Heidi története.

Aki a Heidinél vidámabb történetre vágyik, annak érdemes a „pötyös könyvek” közül a *Két Lotti*-val kezdenie az olvasást. Ez a vidám, fordulatos történet két kislányról szól, akik egy nyári táborban találkoznak. Mindketten 9 évesek, teljesen egyformák, pedig nem is ismerik egymást. A lányok rájönnek, hogy testvérek, ráadásul ikertestvérek. Szüleik a válás után az ikerpárt is megosztották. Hogy a két lány hogyan szereti meg egymást, hogyan cserél helyet, milyen mulatságos helyzetekbe kerülnek és hogyan alakul a család élete, kiderül *Eric Kastner* izgalmas regényéből.

Varga Katin regényei szintén ennek a sorozatnak a kedvelt művei. *A Zöld torony* című könyve három gyerek szoros barátságáról szól. Zsuzsa, Zoltán és Péter kiskoruk óta elválaszthatatlan jó barátok. Van egy közös titkuk: a félig mesés, félig valóságos romvár, a zöld torony, ahol a Világ Titka rejtőzik. Itt fognak ők is berendezkedni, és romantikus kalandok várnak rájuk. A költői képzeletű Zoltán építi legbuzgóbban közös ábrándvilágukat, mígnem az osztályban feltűnik Szilvia, és megbontja a baráti hármast. A zöld torony egyre inkább elveszti varázsát, és végül az eltűnt gyermekkor jelképévé válik. A barátság azonban úgy tűnik, még helyreállhat.

A következő történet, amelyet már kiválasztottam és hamarosan el fogok olvasni, *Bálint Ágnes: Lufi és a zűrös vakáció*. A történet nagyon izgalmasnak tűnik. Lufi a nyári vakáció alatt vándortáborba megy. A túrázások során lépten-nyomon bajba keveredik, számháborúban és kincsvadászaton is részt vesz, miközben titkos baráti társaságot alapít, hogy bosszút álljon az utálatos Pál Laurán és a Kukucska ikreken. Végül rájön, hogy legeslegjobb barátból csak egyetlen létezik.

Anyukám kedvenc írónője *Szabó Magda* is írt számtalan olyan regényt, amely megjelent a sorozatban. Szabó Magda Debrecenben született, és itt töltötte gyermekéveit. Műveiben ráismerhetünk a régi debreceni utcákra, a cívisváros életére. Ajánlom, olvassátok el a *Születésnap* című könyvét, amely Illés Bori tizenegyedik születésnapját, valamint a kislány és a felnőttek viszonyát mutatja be. Szabó Magda regényei közül megjelent még a sorozatban az *Álarcosbál*, illetve az *Abigél* is.

Anyukám kisiskolás korában minden könyvébe beleírta a nevét, majd örökölni hagyta a húgára, aki szintén beleírta a nevét a könyvbe. Most én örököltem a könyveket, és már az én nevem is bekerült a sorba. A könyvek lapjai kicsit megsárgultak, nincsenek bennük színes képek, de igazi családi értékek. Sok boldog percet szereztek nekünk, és remélem, hogy én is a kezébe adhatom majd a lányomnak, hogy ő is ugyanúgy megszerethesse ezeket a történeteket, mint én. Remélem, ti is megszeretitek a „pöttös könyvek” történeteit, és továbbviszitek az olvasás szeretetét.

Keresztes Kristóf: „Én és az Irodalom”

(Ibolya Utcai Általános Iskola 4.a)

Az első igazi szépirodalmi élményemet *Fekete István: Tüskevár* című regénye olvasása közben éltem át.

Fekete István 1900. január 25-én született a Somogy megyei Göllén. Szeretett tanulni, de már gyermekkorában egyre jobban vágyódott a városszéli rétek, erdők világába. Legtöbben íróként ismerik, és csak kevesen tudják róla, hogy „civil” foglalkozása is volt. Vadászati előadóként dolgozott a Földművelésügyi Minisztériumban, majd a Mezőgazdasági Múzeumban volt tudományos kutató. Eleinte a Nimród című vadászújságban jelentek meg rövid írásai a madarak vonulásáról, a vadak viselkedéséről, szokásairól, a vadászat etikájáról. A lap szerkesztője, Kittenberger Kálmán biztatja további tollforgatásra, majd a neves „Afrika-vadással” örökre szóló barátságot is kötnek.

Első könyvét, *A koppányi aga testamentumát* 1936-ban írta egy történelmi pályázatra, ahol első helyezést kapott. Következő kisregénye a *Csí*, 1940-ben látott napvilágot. Ezt követte számos ismert regény: *Kele*: egy gólya története, *Lutra* egy vidra regénye, *Bogáncs*, *Hu*: egy bagoly, *Vuk*: egy róka története. A *Tüskevár* című regényét 1957-ben írta, melyért később József Attila díjat is kapott. Folytatása, a *Téli berek* két évvel később jelent meg.

1970-ben súlyos betegség után halt meg Budapesten.

Életének első 11 évét töltötte Göllén, s a közelmúltban végleg hazatért szülőfalujába. Gyermekei kérésére felesége és hűséges kutyájuk, Bogáncs földi maradványaival együtt újratemették az író szerett szülőföldjén.

Korábban már láttam a *Tüskevár* című regény eredeti, megfilmesített változatát, de őszintén szólva nem kötött le a nagyon régen készült fekete-fehér film. Aztán, amikor egy alkalommal nagyszüleimnél édesapám gyerekkori könyveit nézegettem, a kezembe került a regény. Ahogy kinyitottam, a furcsa illatú, megsárgult lapokból különös hangulat áradt. Kedvem támadt elolvasni!

A Zala folyó és a Balaton találkozásánál, a Kis-Balaton mocsár- és lápvilágában játszódik a regény. Két hetedik osztályos fiú, Tutajos és Bütyök kalandos nyaralását meséli el. Tanítójuk, az öreg, bölcs Matula bácsi nagy türelemmel oktatja az okoskodó fiúkat, hagyja, hogy saját tapasztalatuk által tanuljanak. Megtanulják tisztelni, szeretni és óvni a természetet, mely szabadságot és ugyanakkor küzdelmet is jelent számukra, amiben egymás segítségére vannak utalva. Az elkényeztetett pesti fiúkból a regény végére edzett, szívós természetrajongók válnak.

A *Tüskevár* után rögtön elolvastam a folytatást, a *Téli bereket* is, amiben István bácsi ismét meghívja a fiúkat a téli szünetben. Ebben a könyvben a téli természet szépsége tárul fel, és újabb kihívások várnak a két fiúra, hiszen a láp télen sem nyugszik.

Azért is tetszett ez a két regény, mert én is nagyon szeretem a természetet, az állatokat, és szeretnék minél többet megtudni a szokásaikról, életmódjukról. A könyvet olvasva teljesen bele tudtam élni magam a főszereplők helyébe, tudtam, pontosan mit gondolnak, mit éreznek. Közben az

író gyönyörűen leírta a nádi világ szépségeit is. Sok mindent megtudtam a Kis-Balaton és a Berek élővilágáról. Szerintem ezért jobb a könyv a filmnél!

Fekete István regényeiből a természet, az állatok leírásán keresztül, Magyarország értékeit is megismerhetjük. Életútját, a tőle származó idézettel jellemezhetjük:

„Kerestem az utat, a patakot, a nádaszt, a cserszágú erdőt, ... s közben megtaláltam a Hazámat.”

Gajdics Bálint: Kinizsi Pál újraéled

(*Ibolya Utcai Általános Iskola 4.b*)

Kedves hallgatóim most *Nógrádi Gábor: A mi Kinizsünk* című művéről fogok beszélni.

Előadásom bevezetésében az íróról fogok beszélni, majd elmondom hogy:

- miért éppen „*A mi Kinizsünk*” című könyvét mutatom be
- miről szól a mű
- mit tanulhatunk a könyvből
- miért ajánlom mindenkinek a figyelmébe
- s végül egy személyes élményemről számolok be

Nógrádi Gábor Nyíregyházán született 1947. június 22-én. Ötéves volt, amikor édesanyja megtanította írni, olvasni. Akkortól vált számára az irodalom kedvenc elfoglaltsággá, szórakozássá. 9-10 éves korától írt verseket, majd később novellákat, humoreszkeket. Költő, író azonban jóval később vált belőle. Szülei jóindulatú unszolására először olyan foglalkozást választott, amiből „nem hal éhen”. Így 1966-ban építőgépész-technikusi oklevelet szerzett Debrecenben. Érettségi után Budapestre került, s néhány évig technikusként, majd könyvügynökként dolgozott. Később folytatta tanulmányait, főiskolát, egyetemet végzett. 1964 óta publikál. Első verseskötete: *Kéthátú életünkben* címmel 1973-ban, ifjúsági regénye: a *Gyermekrablás a Palánk utcában*, 1983-ban jelent meg, melyet cseperedő, olvasni szerető gyermekei inspirálására írt meg. 2000-ben a Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa az év legjobb ifjúsági könyvének járó díjjal tüntette ki *Pete Pite* című gyermekkönyvét.

Azért választottam a könyvet, mert vicces, érdekes és tanulságos.

Ez a történet a csendes kis Zeréndváron játszódik, ahol mindenki ismeri a másikat. A kisváros polgármestere, Garai Nándor sunyi és hatalmaskodó. Ki akarja vágatni az ősi fasort, ami kb. 500 év óta szegélyezi a város főutcáját. Toronyházat akar építeni a park helyére, annak ellenére, hogy a városlakók nagyon szeretik a parkot. Ráadásul össze akarja gyűjteni a gyerekek kedvenc háziállatait, mert szerinte hasznot nem hajtanak, csak a betegséget terjesztik. Mindenki fél tőle a kis városkában, de senki nem mer tenni ellene semmit.

Öt gyerek mégis megpróbálkozik a lehetetlennel, azaz szembeszállni a polgármesterrel. Azt hallották, hogy egy bizonyos gépezettel fel lehet éleszteni bárkit a múltból. Ez a gépezet a Zeréndvári Iskola laboratóriumában is megtalálható. Mátyás Attila jó tanuló, s úgy érzi, végre tudja hajtani ezt a nehéz feladatot, ám a tanárai nem bíznak benne. Így a gyerekek felnőtt segítség nélkül próbálják meg. Csak nagyon nehezen tudják eldönteni, hogy ki legyen, akit segítségül hívnak. Két név jöhet számításba: Julius Cézár vagy Kinizsi Pál. Végül azonban Kinizsi mellett döntenek. És miért éppen Ő? Mert Kinizsi erős, okos és bátor. De legfőbb erénye az, hogy tud magyarul.

Összegyűjtenek hát, amennyi adatot csak tudnak az életéről, a külsejéről. Végül nagy örömeikre sikerül feléleszteni. Elmondják, hogy ő tetszik nekik a legjobban a történelmi személyek közül, s elmesélik neki mindazt, ami azóta történt, mióta ő nem „él”. Holló Dénes hazahívja magukhoz, s édesanyjának azt mondja, hogy ő egy távoli rokon egy tanyáról. Így kénytelen befogadni. Kinizsi Pál a következő napon tudja meg, hogy mi a gyerek valódi szándéka, és megígéri, hogy segít „megmenteni” a várost a polgármester rossz döntéseitől. A tréfára is kapható: feldobja a sintéret a fára, s teleszórja döglött halakkal a polgármester kertjét. Nagyon erős, de fél az autóktól. De vajon a gyerekeknek sikerül-e a terve?

A tévé egyik munkatársa megtudja, hogy Zeréndváron egy furcsa ember furcsa dolgokat csinál. Ezért másnap kivonul a tévé stábjára Zeréndvárra. Kinizsi Pál a kamerák előtt száll szembe Garai fiával. De hogy hogyan? És mi lesz a következménye? Ezt nem árulom el, legyenek titkok, amelyek miatt még érdekesebb elolvasni ezt a regényt... S érdemes azért is, mert megtanulhatjuk belőle, hogy csak akarni kell, és hogyha nagyon akarod, akkor teljesülhet a legvalótlanabb is... Azért is ajánlom, hogy olvassátok el, mert nagyon olvasmányos, és a benne szereplő gyerekek a mi korosztályunkba tartoznak. Az ő vágyaik a mieinket is tükrözik: természet- és állatszeretet, összefogás, barátság és sok-sok humor...

A könyv elolvasása azonban engem nem csak szórakoztatott, hanem arra ösztönzött, hogy ismerjem meg jobban a hős életét, korát. Megtudtam, hogy Mátyás király hű vitézének, Kinizsi Pálnak ajándékozta 1472-ben Nagyvázsony várát. Ebbe a várba látogattam el az idén nyáron, s igen élvezetes volt bejárni a helyet, ahol ez a nagyszerű hős élt.

Kovács Máté: Mesélnek a századok

(Ibolya Utcai Általános Iskola 4.b)

Mondáink világa csodálatos, sokszínű világ. Gyerekek és felnőttek, szórakozni és tanulni vágyók, mesék csodás világát kedvelők és a történelem tényei iránt érdeklődők egyaránt szívesen kalandoznak ebben a világban. A mondák világában, mint egy tükörben, megelevenednek népünk történetének nagy alakjai, nagyszerű cselekedeteik, ugyanakkor megismerhetjük a régi korok hétköznapijait, szokásait is. Aki mondát olvas, kettős világba lép: a történelmi tények és csodás történetek, emberfeletti hősök és hétköznapi emberek, irodalom és történelem izgalmasan egybefonódó világába.

Ez a világ ragadta magával a *Régi magyar mondák* szerzőjét, *Lengyel Dénes* író is, s nekem is ezért egyik legkedvesebb könyvem ez a mondagyűjtemény.

Lengyel Dénes 1910-ben született Erdélyben és 1987-ben halt meg Budapesten. Író, irodalomtörténész és pedagógus volt. Az irodalom, a mondák szeretetét nagyapjától, Benedek Elektől örökölhette. Latin-francia szakos tanárként szerzett diplomát, és közel húsz évig középiskolai tanárként dolgozott. Később a Petőfi Irodalmi Múzeum helyettes igazgatója volt. Pedagógiai tárgyú írásaiban az irodalom és a fogalmazás tanításának kérdéseivel foglalkozott. Szerkesztője volt a Nagy Magyar Költők című sorozatnak, Jókai Mór összes művei kiadásának. Élete utolsó szakaszában intenzíven foglalkozott a magyar mondavilággal. Fia, Lengyel László visszaemlékezése szerint Lengyel Dénes nagy történetmesélő volt. Mesének nevezett mindent. Az óvoda felé menet mindig mesélt a kisfiának, de nem igazi meséket, hanem a saját életét, a hadifogságát, a frontot, a család életét, a magyar nép történelmét adta elő mesés történetekben. Ekkor fogalmazta meg először azokat a magyar mondákat is, amiket aztán később, a hetvenes években kötetbe is foglalt.

A *Régi magyar mondák* című kötet két fő forrása a krónika és a néphagyomány volt. Anonymus és Kézai Simon krónikái, a Képes Krónika történetei, Heltai és Bonfini krónikái mellett a nép ajkán élő történetek alapján vettette papírra Lengyel Dénes a mondákat.

Ő maga ezt írta a könyv születéséről: „Eredeti, hiteles szövegeket kutattam fel, és annak nyomán beszéltem el a mondákat az ősköltészettől Mátyás király haláláig. A mondák közül azokat válogattam ki, amelyek a mai olvasó érdeklődésére tarthatnak számot.

A honfoglalástól Mátyás király rejtélyes haláláig szinte a teljes magyar történelmet felöleli a könyv. A hun-magyar mondák közt olvashatunk a magyarok eredetéről, a Csodaszarvas történetéről, Hunorról és Magorról és Attiláról, akit az Isten kardjának neveztek. A honfoglalás és kalandozások korából Árpád vezér alakja, a vérszerződés, a fehér ló legendája és Lehel kürtjének története elevenedik meg a könyv lapjain. Az Árpád-házi királyok közül többek közt Szent István és Szent László királyunk dicsőséges tetteiről olvashatunk, de megismerhetjük Szent Margit megindító történetét is.

Számomra a könyv legkedvesebb része mégis az Igazságos Mátyás királyunkról szóló majdnem száz történet. Vannak köztük jól ismertek, mint például a budai kutyavásár vagy a

kolozsvári bíró története. Soknak közös vonása, hogy Mátyás álruhában, szegény diáknak öltözve jelenik meg bennük, és csak a történet végén fedi fel ki is ő valójában. Álruhában megismeri az emberek igazi természetét, királyként pedig igazságot tesz, megjutalmazza a jókat és megbünteti azokat, akik rászolgáltak erre.

A történetek másik része az egyszerű emberek fürge, csavaros észjárását mutatja be. Mindenki jól ismeri például az okos lány vagy az igazmondó juhász történetét. Kevésbé ismert például az a történet, ahol Mátyás feladja a mérnökeinek, mondják meg neki, hány vékával lenne a Gellért-hegy, ha el kellene hordani a helyéből. A mérnökök törik a fejüket, de sehogyan sem tudják, hogy is lehetne ezt kiszámolni. Végül egy szegény ember adja meg a választ: „Ha a véka, nagyobb lesz, mint a hegy, akkor egy vékával sem lesz”.

Ebből a történetből is láthatjátok, hogy Lengyel Dénes régi magyar mondái nemcsak hasznos, hanem humoros, izgalmas, elgondolkodtató olvasmányok is.

Aki szeret történelmi hősökről érdekes történeteket olvasni, és akit érdekel a magyarok történelme, aki szeretné tudni, hogy éltek a régi évszázadok emberei, az biztos szívesen fogja olvasni ezt a könyvet. A mondák közt található képek pedig még élvezetesebbé fogják tenni az olvasást, és megkönnyítik, hogy beleéljük magunkat a régi korok hőseinek világába.

Czégé Sára: A mi könyvünk: Csoóri Sándor: Ördögfióka

(Ibolya Utcai Általános Iskola 4.b)

Kedves vendégeink! Én *Csoóri Sándor: Ördögfióka* című verses kötetét fogom bemutatni. Néhány szót arról, hogy miért választottam ezt a könyvet. Másodikos koromban az iskolánk kiadta Csoóri Sándor legismertebb gyerekverseit, melyet tanulóink különleges rajzokkal illusztráltak. Rögtön elkezdtem érdeklődni utána, és nemsokára már a kezemben tartottam a könyvet.

Hallgassatok meg egy-két gondolatot a költőről. Csoóri Sándor 1930-ban született. Középiskolai tanulmányait befejezve a Pápai Református Kollégiumban érettségizett le, majd az ELTE orosz intézetében volt hallgató. Később különböző újságoknál, folyóiratoknál dolgozott.

1956 után egy ideig nem talált munkát. Első versei 1953-ban jelentek meg, nagy feltűnést keltve a saját korát bíráló hangvételükkel. A hetvenes évekre alakult ki költészetének jellegzetes karaktere, melynek legfőbb ismérvei a személyes hangvétel és a közösségi elkötelezettség. Ezekkel a versekkel sok-sok díjat is nyert. Szociográfiát, kisregényt és gyermekverseket is írt. Ilyen például a *Lekvárcirkusz bohócai*, amely a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadónál jelent meg 1969-ben. Ezt követte a *Lábonjáró verőfény*, amit szintén ugyanaz a könyvkiadó adott ki 1987-ben.

Az *Ördögfióka* születése nem mindennapi történet. Úgy kezdődött, hogy egy osztály levelezett Csoóri Sándorral. A gyerekek különleges rajzokkal lepték meg a költőt, aki viszonzásképpen verseket küldött a gyerekeknek. A versek és az illusztrációk száma egyre növekedett és egy köteté hatalmasodott. Az iskolánk ki is adta 2006-ban.

Az én kedvenc versem az *Ördögfiókákból* az Álmos őszi idő. Ezt a művet mondtam el az iskolánk versmondó versenyén is, és első helyezést értem el.

Nagyon megragadott a vers meghittsége. A költő játékosan fejezi ki benne az ős boldog és szomorú perceit. Szinte dalolnak a páros sorok rímei: idő-eső, bádogzongora-zeneiskola.

Maga a kötet 4 fejezetből áll: Az évszakok mosolygása, az Ördögfióka, a Gyermekrajz és a Csillagpatkó. A fejezetek kialakítását a versek hangulata, tartalma határozta meg. A versek válogatásában a gyerekek is részt vettek. Meg is zenésítettek néhányat. Remélem, nemsokára a megzenésített versek megjelennek CD-n is.

Azért ajánlom ezt a könyvet, mert hihetetlenül hangulatos versek vannak benne. Élvezet lapozni a sok szép és igényes rajz miatt is. Ha szomorú vagy, felvidítanak az Ördögfiókában és a gyermekrajzban talált versek. Ha jó a kedved különleges világba repít az évszakok mosolygása. Ha az állatokról akarsz olvasni, lapozd fel a Csillagpatkót. Jó szórakozást!

Versánszky Dalma: Az egerek valós világba vezető útja (Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.)

Sziasztok!

Az én nevem Berci. „*A mese az egérlyukról*” című könyvben kiségek laknak, beleértve engem is. Ez a mese csak kitaláció, ezért itt mindent, amit akarunk, meg lehet változtatni pár ecsetvonással. Azért örülnénk, ha a valóságban is így lenne, mert így nekünk egérkének is könnyebb volna! Kár, hogy nincs lehetőség rá.

Mielőtt ez a könyv a mostani gazdájához került volna, sok ideig egy könyvesboltban csücsült. Egyszer csak egy kedves, kíváncsiskodó anyuka felemelte és kinyitotta! Ebben csak az volt a rossz, hogy nem elég, hogy a könyvön egy jó nagy lyuk tátongott a valós világ felé, huzat is támadt, mikor a könyvet fellapozták.

Így elkezdődött a történet, hiszen könnyebb lett a valós világ kegyetlen macskáinak a könyvbe való bejutása. Most biztos azon töröd a fejed miért is lenne gond azt a könyvet átlapozni? Rendben, elárulom! Csak az a baj, hogy mi cincogók nagyon kíváncsiak vagyunk, főleg én! Ezért, bárhogy igyekeztem, mégsem tudtam megfékezni magam attól, hogy ne kukkantsak át a valóságba. Útközben mindig arról álmodoztam, hogy amikor nagy leszek híres felfedező lesz belőlem.

Mivel nem tudtam visszafogni magam a kíváncsiságtól, át is bújtam a lyukon, és egyszer csak azt hallom „pukk”. Lám, a ruháim eltűntek és selymes bunda fedte testemet. Kicsit csupasznak éreztem magam de, hajtott a kíváncsiság, nem foglalkoztam vele.

Ahogy átértem, egy kedves kis gyermekszobában találtam magam, ahol még egy kis babaház is volt. Mintha csak nekünk találtak volna ki, talán minket is várt. Takaros kis kunyhó volt az! Sokszor visszaemlékszem rá. Mivel a lyukat nem zárták le szalaggal, lehetőségünk, volt többször is átkukkantani. Sőt a szüleim is átjöttek felfedezni a leendő otthonunkat és borzasztóan tetszett nekik. Egy saját közlekedési eszközt is feltaláltunk, ami segített az átjárásban. Az apukám bele is ragadt a kicsi kosárba, pedig ő állította, hogy nem hízott el, de én tudom, ezekben a hetekben a kelletnél egy kicsit többet repetázott a vacsorából.

Szerencsénk volt, egyre több időt tudtunk ott tölteni, mivel a könyvnek a gazdája kb. öt napig még csak rá sem nézett a fantasztikus olvasmányra. Egyszerűen nem érdekelt. Ám egy este felemelkedett az otthonunk, és egy copfos kislány nyitott ránk, éppen mikor a kishúgom, Henrietta 5 éves születésnapját ünnepeltük. Elkezdte olvasni a történetünket, és annyira tetszett neki, hogy alig tudta letenni a kezéből. Csakhogy volt neki egy macskája, akit mindig elfelejtett kizárni a szobájából, és ez nekünk sok gondot okozott. Mivel annak a cirmosnak jó szaglása volt, egyből felénk tartott. Ebből aztán nagy galiba lett! Ha szeretnétek az igazi történetet részletesen elolvasni (mert most csak azt meséltem el, hogyan kerültem ennek a kislánynak a szobájába), ajánlom minden korosztálynak, de leginkább azoknak, akik kedvelik a frappáns és fantáziadús történeteket. Meg persze azoknak is, akik szeretik átélni ezeket az izgalmas helyzeteket. Tudjátok, nagyon örülök, hogy ezt elmesélhettem nektek, de most sietnem kell, mert a könyv második részében is fontos szereplő vagyok.

De még mielőtt elmennék, mondok egy pár szót az én kedves kitalálóimról: az író és rajzoló *Domitille Héron*, és *Jean Olivier Héron*. 2000-ben írták a történetet, ami 2001-ben megkapta a „Gyermekek nagydíját” (Pris d'enfants). A könyv megjelent francia, angol, német, magyar, spanyol, görög, valamint kínai és japán nyelven is. A magyar fordítást Rácz Ildikónak köszönhetjük, melyet a Lilliput könyvkiadó jelentetett meg. Jean Olivier a Francia tengerparton él feleségével és négy gyermekével. Újságíró, számos folyóirat alapítója, valamint gyermekeknek szóló irodalom írója és illusztrátora. Több könyvet is írt: *Alice utazása*, *A nagy utazás*, *Az élet fája*,

Dodo Carabas kalandjai, *A hableány esküvője*, valamint több regénynek is társszerzője.

Vigyázat! Ha elolvassátok a könyvet, amikor becsukjátok, ne felejtsetek el egy szalagot kötni a lyukba, hogy többé semmilyen Karmos veszély ne fenyegetse a könyvbéli egérké életét, minket selymes bundájú egérkéket!

Komlósi Dorottya: Vaú, Vaúú kutyául jól vagyok...

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.)

Ezennel bejelentem, hogy én, Fekete Bogi elhatároztam, hogy megszelídítem a két lábon egyensúlyozó, de teljesen elvadult állatot: az embert.

A gazdim a kertben ahelyett, hogy velem játszana, már megint egy könyvet olvas.

Ki az írója?

Nógrádi Gábor. Hiszen ő már ötéves korában tudott írni és olvasni. Annyi idősen, mint a gazdim már verseket és később novellákat is írt. Először építőgépész-technikusként kereste a kenyérre valóját Debrecenben és Budapesten. Hosszú idő után tudta csak gyerekkori álmát megvalósítani. Zseniális író illetve költő lett belőle.

De mit látok? Hiszen ebben képek is vannak rólunk, szegény szelíd állatokról. Na mindegy... Még jó, hogy itt a családom, Zsömi és Pici. De nem volt ez mindig így.

Amikor ideköltöztem, akkor minden bácsi, néni, fiú, lány, az egész rokonság engem akart látni. Sajnos, sokszor jöttek vendégek, onnan tudom, hogy akkor mindig piros masnit kötöttek a nyakamba, mint a Húsvéti nyuszinak. Ezt de utáltam! A gazdi kedves és normális volt, de az az Erzsí nevű nőszemély egyfolytában azt mondta, hogy bolhás vagyok, meg hogy ártok a gyerekeknek. Bevallom, sosem szerettem. Még hogy én ártok nekik? Hiszen látná milyen boldogok, ha velem játszanak.

Egyszer egy nőtény pulival tértek haza a gazdimék. Először nem nagyon barátkoztam vele, olyan töpörtyű volt hozzám képest. Utána megkedveltem, de nagyon. Aztán sok minden történt velem. Eltörtem a lábam, mert az egyik séta alkalmával beleléptem egy tuskés drótba. Nem volt túl kellemes! Igaz, ki lehetett bírni az operációt az injekcióval. Legalább kaptam parizert, amit imádok. Így alakult a sorsom. Szerencsére hamar vége lett a szenvedésnek. Gyorsan felgyógyultam, újra épen és egészségesen futkározhattam a feleségemmel. Alig telt el néhány hónap, megszülettek a porontyaink. Feleségem, Pici sokat szomorkodott, mert nem mindegyik maradt élve, hétből csak három kutyuli-mutyuli élte meg a telet. A kettő fekete gombóc a közeli tanyára került házőrzőnek s a legcsintalanabb fehér azóta is velünk éldegél. Nekem, nem azért mondom, de elég egyet nevelnem. Úgyis ez olyan rosszcsont, mindig csinál valami rosszaságot. Vagy az újságpapírt hordja szét vagy kiássa a muskátlit (újrapalántázza a kertet, ahogy ő szeretné), és még a konyháig is belopózik, ha nem veszik észre.

Az anyjának, Picinek is be kellett mennie a kórházba. Elég viccesen nézett ki szegény abban a tölcser alakú nyakfedőben utána. Próbáltuk együtt leráncigálni róla, de a gazdim, Dorottya mindig visszatette rá. Persze próbáltam a kiskutyámra rászólni, hogy hagyja már az anyját! Most már legalább hallgat a morgásomra, néha meg kell nevelnem.

A másik rossz nap, akkor volt, amikor megmosdattak minket. Senki nem szereti, de legalább kedves ápolóm unokája elvitt néhány kör futásra a kertbe. Zsömike nagyon viszkedett a kutyasampontól így összevissza rohangált a homokban és megint koszos lett. Tehát azóta nem mosdatnak meg.

Jól édegettünk ebben a kis kertecskében, házacskában. Annyira el voltunk foglalva a saját életünkkel, hogy nem vettük észre, hogy a kis pajkos fiúcska nagyobb lett a szülőanyjától. Aki vendégségbe jött azt hitte, hogy Zsömike az idősebb. Így öregedtünk, szépültünk a Bodai utca 41 alatt.

Nicsak! Gazdim, Dorottya idejött játszani. Végre valahára letette azt a Segítség, ember című könyvet. Győzelem! Én is elolvashatom legalább, és elmesélhetem este a fiának. Na most odamegyek és elásom azt a papírhalmat. Valóságos kincs ez, vigyázni kell rá.

El is ástam jó helyre. Érdekel, hogy hol található? Szívesen, megadom a térképét annak az állatbarátomnak, akinek a gazdija egy kis nevelésre szorul. Nagyszerű ötleteket, történeteket lehet benne olvasni.

Almási Nóra: Hét tappancs gazdája. Thomas Brezina Penny sorozatának bemutatása.

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.)

A sorozatot, amiről most beszélni fogok, Thomas Brezina írta Penny címmel. Az első Pennys könyvet a nyaralásunk előtt kaptam, s azt olvastam az odavezető úton. Kedvet kaptam hozzá, azóta már sok rész megvan. Nagyon szeretem ezt a sorozatot, a történetek nagy részét már többször is elolvastam.

A sorozat főhőse, Penny Moosburger egy 14 éves lány, imádja az állatokat. Sok emlősnek mentette már meg az életét. A lány naplót vezet, rózsaszínt, pirosat, kéket és zöldet érzelmek szerint csoportosítva az élményeket. Az iskolában jó tanuló, de matekból kicsit gyengébb. Penny az író szerint erős lány; tudja, mit akar; megvédi az állatokat; nem fordít hátat a problémának; a saját feje után megy; soha sem adja fel; mindig talál megoldást. Barátnője, Lara, már jóval kevesebb kalandot élt át.

Penny Moosburgernek van egy öccse, Rómeó, akinek mindig valami csintalanságon jár az esze. Kolombus, Penny bátyja, a leány szerint havonta cserélgeti a szerelmeit. Az édesanyját Margit Moosburgernek hívják, és sokszor elutazik, hogy különböző állatok viselkedését tanulmányozza. Pennyvel olyan megértő, hogy akár a barátnője is lehetne. Az édesapja, Moosburger doktor állatorvos. Neki az állatok, a könyvek és a családja a legfontosabb az életében, *ilyen sorrendben*. A családjára valamikor büszke, néha viszont nem. Elvis, Penny legjobb barátja az állatorvosnak segít a házi kedvencek gyógyításában. Iván, a házvezetőjük egyben Elvis egyik haverja. Pennynek van két kutyája, Robin, a berni pásztorkutya, aki régebben trükköket tanult be és Milli, a Tibet-terrier, akinek a beceneve „Porszívó”.

A Moosburger család háza régebben egy kovácsműhely része volt, és a házában a mester és inasai éltek. A birtok egy kis, árnyékos völgyben van, néhány kilométerre Salzburgtól. Penny jól érezi itt magát, elsősorban azt élvezzi, hogy a fivéreivel saját emeletük van, ahová a felnőttek nem tehetik be a lábukat. A három testvér szobái a második emeleten vannak, és Margit Moosburger csak akkor megy fel a birodalmukba, *ha a tisztogatási akciókat már nem lehet tovább halogatni*. Az első emeleten egy kellemes hangulatú étkező, egy nagy nappali nyitott kandallóval, a Moosburger szülők hálószobája, két fürdőszoba, egy vendégszoba és két kicsi dolgozószoba van. A földszinten kapott helyet a konyha és egy háztartási helyiség. Mellette fekszik az állatorvosi rendelő, amely várószobából, kezelőből, műtőből, egy picurka röntgenhelyiségből, „betegszobából” és egy törölközőnyi alapterületű irodából áll. A házat világos színű kavicsok veszik körül. A pajtában él két szamár, az egyik néma, a másik vak, egy póniló, aki minduntalan rózsákat eszik, négy páva, melyek

farkuk nyitogatása helyett hangosan rikoltoznak. Van még itt egy nyúl, amelynek egyik füle hiányzik, négy rosszcsonot kecske, öt tyúk, melyből négy sántikál és egyik sem tojik tojást, illetve két **szerelmes liba**. Ezeket az állatokat Penny apja mentette meg a vágóhídtól.

Ennek a regénysorozatnak az első története több mint két éve jelent meg, azóta már van sok kötete. Az író Thomas Brezinának hívják, Bécsben, valamint Londonban él. Már gyermekkorában írogatott, fiatal korától szerepel a rádióban, valamint az ORF osztrák televízió gyermekműsoraiban. Neki mindig az a történet tetszik leginkább, amit utoljára írt. Írt Több sorozatot is. Például: Tigris kommandó; Fiúk kizárva; Hot Dogs; Térdradrágos detektívek klubja; Psszt, a mi titkunk; A kincskereső hármás ikrek; Katie Cat; Titkos rémkönyv...

Milli úgy került Pennyhez, hogy miután szegény kutyakölyköt kidobták egy száguldó autóból, Penny megtalálta és hazavitte. Szerencsére az apja meg tudta menteni a kis terriert. Mikor a kutyus igazi gazdája megtudta mi történt, hálából a megmentéséért a lánynak adta. Robin úgy lett az ő kutyusa, hogy amikor a gazdája eltörte a gerincét, Penny kitartó próbálkozással elnyerte az eb bizalmát. A pásztorkutya gazdája, Susan, akinek fájdalmai miatt külföldre kellett utaznia az apjához, úgy gondolta, Pennynél lenne a legjobb helyen. Szélvészt, Penny kedvenc paripáját is a lány mentette meg. Kiderítette, hogy egy brutális díjugrató versenyen akarják indítani. Ivánnal, a házvezetőjükkel sikerült megakadályozni a sátáni gondolat végrehajtását. Miután az állatorvos megtudta, hogy Iván segített megmenteni a ló életét, beleegyezett leánya akaratába és házvezetőként dolgozhatott Moosburgeréknél. Amikor Penny cserediákként elutazott angol nyelvet tanulni, két delfint mentett meg. Mentett meg kutyát, lovat, delfint, sündisznót, kengurut, kecskét, szamarat, koalát, fókát, oroszlánt, farkast, tigrist, malacot, vörös pandát és még jó pár állatot. Amikor a fókáknak segített, el is rabolták. A koalánál mondhatnánk, hogy csak szerencséje volt, mert aznap éjszaka csak hat órát aludt. Úgy kellett dolgoznia, s álomosságában a méreggel bekent állateledel helyett az egészségeset tette az etetőtálba. Miután a kölyök vörös pandának szülés közben meghalt az anyja, Penny adott neki tejet cumiban.

Már alig várom, hogy megjelenjen az új kötet. Mindig nézem a www.naphold.net-et a Pennys hírekért. Minden tíz év körüli gyerekek ajánlom a könyvet.

Leányvári Villó: Csak kipróbálnám! (Az Anyu én vagyok. Gondolatok Nógrádi Gábor könyvéről)

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.)

Első osztályos koromtól kezdve nagyon szeretem a könyveket. Ezt a három, könyvtől roskadó könyvespolcom bizonyítja. Ezeken a könyvespolcokon sok-sok mesés, tudományos, verseskönyv található, de a legjobban a regényeket kedvelem. Különösen tetszettek a Nógrádi Gábor által írott könyvek, például a *Pete Pite*, a *Segítség ember*, a *Hogyan neveljük?*, és *Az anyu én vagyok*. De ezek közül is legjobban az *Anyu én vagyok* tetszett. Vicces, humoros és jó könyv. Valószínűleg nem igazán mondhatom, sőt egyáltalán nem. Persze ez nem azt jelenti, hogy nincsenek benne valós részek. De Nógrádi Gábor jó író. Ezért el tudja hitetni az olvasókkal, hogy ez valóban megtörtént. Ha én most csak annyit mondanék a könyvről, hogy az anya és a lánya helyet cserél, és az anya lesz a diák, a lánya meg a tanár, egyből azt gondolják: Miket beszél ez a lány? Ez csakis egyértelműen kitaláció! De ha elolvassuk a könyvet, rögtön az jut eszünkbe: Várjunk csak! Lehetséges volna, hogy ez tényleg megtörtént? Hát igen, furcsa, hogy egy író ilyen jól el tud velünk hitetni bármit.

A szerző egész életében erre a pályára készült, de erre csak később került sor. Igaz, hogy már tíz éves korában verseket, hosszabb-rövidebb novellákat írt, végül huszonkilenc évesen vált íróvá. Sikeres regényei közé tartozik a *Pete Pite*.

Ezt a könyvet a tengerparton a barátaimnak köszönhetően ismertem meg. Nagyon tetszett, bár csak egy- két fejezetet hallottam belőle. Mikor hazajöttünk, rögtön meg kellett venni. Még jobban tetszett, mikor teljesen elolvastam. Egy kis könyvesboltban rátaláltunk egy olyan könyvre, aminek a borítóján az állt, hogy a *Pete Pite* párja. A címe pedig az volt, hogy *Az anyu én vagyok*. Azóta is ez az egyik kedvenc könyvem. Ezt a könyvet Nógrádi Gábor a gyerekek kérésére írta, mint

a Pete Pite párja. Igaz, hogy hasonló a két történet, de nem ugyanaz. Nem csak az más benne, hogy apa és fia, ez esetben anya és lánya helyet cserél, hanem a történet is másképp alakul. A főszereplőjét Mesinek hívják. Igazi neve pedig Tibaj Emese. Anyjával, testvérével és nagypjával él együtt egy pesti családi házban. Mesi anyja tanárnő, mégpedig az ő iskolájában. Ők eddig nem mindig találták meg az összhangot, főleg fagyvi evés ügyben nem. Ha én, legalább csak egy napra anyukám bőrébe bújhatnék, na akkor lenne az igazi élet! Először is, az édességet csak akkor kaphatja meg, ha az egész ebédet megette. Kitakarítottam vele a szobámat, amiben akkor ő lakna. Elvinném boltba magammal, ahelyett, hogy itthon számítógépezne, persze nem biztos, hogy mennék boltba. Meg a többi. Egyszerűen csak egy nap is elég lenne ahhoz, hogy jól visszkapja azt a sok mindent, amit egész évben adott. Ricsi, Mesi öccse. Mesi nem igazán rajong érte, mert féltve őrzött naplóját folyton lopkodja. Ebbe a naplóba minden nap ír, még hozzá olyan pontosan, hogy még az időt is megnézi az érdekes esemény közben. Még szerencse, hogy öccse nem tud olvasni, mert ha tudna, akkor a Mesi által összegyűjtött titkok többé nem lennének titkok. A nagypjával mindig szót ért. Ő nem nevezi ki semmiért, mint ahogy anyja Anna, vagy Ricsi tenné. Nekem van sok olyan ember az ismerőseim közt, akikkel jól szót tudok érteni. Tatának mindig elmondja minden titkát mert nála a titok az is marad. Meg tudom érteni olyan ügyben Mesit, hogy elmondja a titkait olyannak, akiben megbízik. Ez jó érzés, mert akkor már van valaki, aki mellém állhat. Mesi még azt is elmondta neki, hogy ő David Beckham bőrébe bújna, ha lenne lehetősége arra, hogy más életét élje, egy-két napig. Ő azért akar Beckham lenni, mert ő egy híres és egy nagyon jó focista. Mesi is az, csak ő nem híres. Ő az iskolai lány focicsapat legjobbja. Nem úgy, mint az anyja, ami kiderül a könyvből is.

Fontos szereplője a könyvnek Emil. Emil, Anna barátja és mit sem sejt a lányok közti zűrzavarról mindaddig, amíg rá nem jön, hogy Anna teljesen megváltozott és nem a régi. De még mindig nem jön rá, hogy miért. De vajon rájön-e? Mert ha nem, akkor ennek csakis szakítás lehet a vége.

Az apja egy Olga nevű lánnyal, azaz nővel él. Olgáról semmi mást nem fontos és érdemes tudni, minthogy kettéáll a füle. Nógrádi Gábor bizonyára úgy gondolta, hogy a történetet feldobná egy szomszédasszony. Aki, mint senki sem a könyvből, nem mindennapi. Szerintem senki nem vágyik egy olyan szomszédra, mint Rózsi néni. Ő mindig leskelődik és egy kisebb ájulás után feljelenti őket. Mivel Tata tudós és a kísérletezés a feladata, újabb kísérlete két ember viselkedésének, gondolkodásának az összecserélése. Ami számára nem jelent gondot. Ám egy ilyen szomszéd mellett egy nagyon kicsi választja el őt a börtöntől...

Még egy pár dolgot szeretnék mondani a könyvvel kapcsolatban. A 184 oldalas könyvet kiadta a Press-Kontakt Bt. 2006-ban. Cakó Ferenc rajzaival, magyar nyelven jelent meg.

Szerintem ez nagyon jó könyv, nekem az egyik kedvencem, ahogyan Nógrádi Gábor is. Nagyon humoros könyv. Minden korosztálynak ajánlom. Főleg talán inkább lányoknak. Ebben a könyvben senkinek nem lesz csalódása. Egy utolsó apró tipp: Akinek kisebb, nagyobb gondja van az anyukájával, vagy a testvérével, bátran merem mondani neki, hogy ez a könyv még egyszer jól jön.

Andráskó Anna: Egy varázslatos történet: Böszörményi Gyula Gergő és az álomfogók.

Hogyan látja Zsófi?

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.)

Unalmas egy délután volt. Én és a testvérem, Dani, a szobájában voltunk. Dani olvasott, én meg csak néztem magam elé. Egyszer csak az jutott az eszembe, hogy én is olvashatnék egy kicsit. Egy vastag könyvön akadt meg a szemem. A címe ez volt: Gergő és az Álomfogók.

A testvérem már sokszor ajánlotta, de nem olvastam el – túl vastag, ezért nem érdekelt. Elővettem és kinyitottam. Elkezdtem olvasni. Szerintem elég döcögősen indult, de amikor elkezdődött a cselekmény, magával ragadott, magába szívott. Addig-addig olvastam, míg szinte ott voltam, átéltem az eseményeket. Szerintem a főszereplő, Gergő mostohatestvére, Zsófi, valahogy így mondaná el kalandjaikat:

Mekkora szörnyűség! Egy bolond családba kerültem és Böszörményi Gyula ezt leírta! És még ez sem elég! A Magyar Könyvklub ki is adta!

Lássuk csak rémálommá vált életem szereplőit: Apu (aki okleveles cipőpucoló), miután Anyu elhagyott minket egy hajtűgyárosért, találkozott Boglárkával, akivel később össze is költöztek. Újdonsült mostohaanyám, Boglárka egy saját virágosboltban dolgozik. Naphosszat csak táncol és énekel a virágainknak, mondván, hogy ez segíti őket a növekedésben. Boglárkának van egy fia is, akit Gergőnek hívnak. Ő egy tipikus városi fiú: a tanulás nem izgatja, egész nap lóg, és ha mégis hazakerül, szabadidejét a számítógép előtt ülve tölti. Boglárkának van egy közeli barátja is, akit Apollóniának hívnak. Minden nap más színűre festeti a haját és folyton a sminkjén ügyködik. És a kedvenc parfümje miatt egyméteres körzeten belül nem lehet levegőhöz jutni. A legkedvesebb ember Barboncás Döme, a házmesterünk. Nagyon sok régi népi ráolvasást ismer, amelyekkel például, meg lehet változtatni a szemünk színét. Hát körülbelül ennyi. Ja, még a lakás! Budapesten, egy régi, dohos körfolyosós bérházban lakunk, a Csipetke utcában.

Egyszer Boglárka azzal a (számára és Apu számára öröm-) hírrel jött haza, hogy nyaralni megyünk! Nem értem ezt a nőt. Éppen hogy el tudjuk tartani magunkat, és erre nyaralni akar menni! És még hozzá Apollóniával! Ebbe az utazásba bele fogok örülni. Persze nekem ebbe sincs beleszólásom! És autónk sincs, ezért Apollónia autójával megyünk, amit Rúzspirosnak hív, és mindig úgy beszél róla, mintha élne. Persze lehet, hogy jól teszi, mert útközben előfordult párszor, hogy az autó magától kanyarodott.

Elég furcsa út volt. Rúzspiros lerobbant, Gergő javította meg. Ő sem tudja, hogyan csinálta. Ezután a kóspallagi benzinkútnál kiderült, hogy Gergő sámán! Már mint Bogi szerint. Míg tankolták Rúzspirost, mindenki sétált egyet. Kedves mostohabátyám megint bajba került. Egy szenilis öregemberrel gyűlt meg a baja az erdő szélén. Bogi azt állítja, hogy az ember Gergő lelkének vesztére tört. Már megint rájött az ötperc.

Nagy nehézségek árán eljutottunk a Bagoly-Bükki völgybe. Útközben még a fenyők is „keresztbe tettek” nekünk, és egy vadász is nekünk rontott. De a lényeg, hogy sértetlenül megérkeztünk.

A völgyben sok érdekesség várt ránk, de persze itt is valami rosszul sült el. A Heteket, a Révülők világának vezetőit, a Sárkány őreit gonosz varázslattal a Világfa, a mindenség rabjaivá tették. A Sárkány maga a természet. Ha a Hetek nem tartják kordában, kitörnek a természeti katasztrófák. Gergő is – akarata ellenére – a Világfa Gyökérszintjére került, vagyis a létező legsötétebb helyre. Ha ki akar szabadulni – akarata ellenére sámánna kell válnia. Szerzett hát magának Életanyótól, a születés urától egy sámándobot, melybe Gergő farkas alakú segítőszelleme költözött. Segítőszellemének segítségével kellett elérnie a világfa csúcsát. Útközben megszabadította a Heteket. Viszont a főtáltost, Kendét, a Hetek fejét, aki maga Barboncás Döme, olyan helyen rejtették el, ahol révülők még nem jártak.

Álomföldét különleges bűbáj védi, ezért révülők nem találhatnak rá. A sötét révülő, Holló megnyerte hát magának az Álomfogók vezérét és itt rejtették el Kendét. Gergő viszont rátalál a helyre, és itt nagyszüleire, akik pártját fogják, segítenek a harcban neki. Viszont Holló nem hagyhatja, hogy Gergő megszabadítsa Kendét. Harcba száll vele. Eközben a völgyben a rendezvény katasztrófába fullad, a Sárkány elszabadul, kitör a pánik. Holló itt is küzd. Én, mint éber nem tudnék segíteni. Viszont a rendezők, akik maradtak küzdeni, rájöttek, hogy én is révülő vagyok. Segítőszellemem pedig egy denevér.

Harc közben Gergő rájön, hogy ki is valójában Holló. Nem más, mint Apollónia, akit egy gonosz démon szállt meg. Amikor Apollónia nem bírt Gergővel, odaidézte a Sárkányt. De Gergőnek ő sem volt akadály. Megszelídítette őt, és segítségével kiszabadította Kendét. A valóságba már, mint Farkas, a sámántanonc tért vissza. A Hetek meggyógyultak, a Sárkány visszatért gondozásuk alá.

Apollóniából kiűzték Hollót. Ezután, mint rendes éber, összeházasodott a vadórral, aki korábban ránk rontott. A végén egészen megszerettem a családom. Még Farkast is. Már csak az idegesített, hogy révülők közt csak Farkas Hugaként emlegettek. De megérte. És hát, ezután kezdődött csak az igazi révülővé válás. Farkasnak is, nekem is tanodákba kellett mennünk, hogy kitanuljuk a varázslás tudományát.

És becsuktam a könyvet. Csodálkoztam, hogy milyen gyorsan elszállt az idő. Anya vacsorázni hívott. Én elindultam lefelé, testvérem mögött, és azon gondolkodtam, hogy milyen csodákat rejt még az élet ezen a könyvön kívül...

Jónás Áron: Egy könyv, ami az utcán hevert: Ulysses Moore: Időkapu
(*Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a*)

Születésnapomra unokatestvéreimtől kaptam egy könyvet, amelynek a címe rögtön felkeltette az érdeklődésemet, így nyomban nekiláttam olvasni. Annyira tetszett, hogy le sem tudtam tenni, így elolvastam egy hét alatt. Közben olvastam, átéltem a szereplő gyerekek összes kínját, örömét és kalandját. A három szereplő közül: Jason: Egy életerővel teli fiú, akit vonzanak a kalandok, Julia: Jason ikertestvére, aki okos és mindig visszafogott, de ha feldühítik, akkor elveszíti a fejét, Rick: Az ész, aki nem hisz a varázslatokban..

Ezt a könyvet Ulysses Moore írta, ami álnév, tehát nem ő írta. A szerzője ismeretlen, nem tudunk róla semmit. Egyetlen könyvkritika született, de abban is több volt a jó, mint a rossz.

Jason egy gyönyörű nyári napon talált egy könyvet az utcán, ami tele volt fortélyokkal. A könyvet felhasználva és a fortélyok segítségével Jason és Julia, az ikertestvére, rengeteg pénzt szereztek, kerek 1000 dollárt. Mikor meghallották a jó hírt, hogy a szüleik is majdnem 2000 dollárt kaptak befektetéseik révén, kérték őket, hogy költözzenek el a Villa Argoba, a hegyen lévő villába. Föl is kerekedtek és néhány nap alatt beköltöztek a villába, ahová csatlakozott hozzájuk Rick, az osztálytársuk is. Mikor itt fürödni mentek a tengerhez, Jason leesett a sziklafalról. Egy hatalmas lyukba megkapaszkodott, és ahogy benyúlt, kihúzott onnan egy poros dobozt. Mikor kimászott, kinyitották, kis iszapgolyók voltak benne, és egy vers. A vers így szólt:

"Menj le a barlangba, a barlang sötétjébe,
Ott használd a fénylő földet, a fénylő földnek világítását."

A gyerekek nem értették ezt az egészet, de mikor már felfelé slattyogtak, mondta Rick, hogy ez az egész olyan furcsa, mint ami vele történt: "Mikor bicikliztem fel a Villa Argoba, akkor majdnem elütöttem. Egy furcsa nő vezetett, a neve: Lady Stich." Végül továbbálltak. Később a kertész mondta nekik, hogy menjenek be a könyvtárba, ahol sok információt találnak. Ezt meg is tették. Kutatásaik nyomán megtalálták az "Elfeledett Nyelvek" Szótárát. Továbbmentek a toronyszobába, hogy még több információt szerezzenek mindarról, amiről a vers szólt. Ott találtak egy titkos naplót, amit nem emberi nyelven írtak. Bár le tudták fordítani a szótárral, mégsem értették az egészet. Tele volt metie-vel, varázshajóval és ismeretlen kalózokkal. Másnap a postaládában egy felszólítást találtak: "Kedves Ulysses Moore! Az Ön csomagja már 20 éve a postán van, ha még egy évet késik átvételével, kidobjuk! Postahivatal!" A gyerekek tudták, hogy Ulysses Moore a villa korábbi tulajdonosa volt, ezért elrohantak a postára, hogy kivegyék a csomagot. Az 4 db kulcsot tartalmazott: egy bogarat, egy lovat, egy leopárdot és egy nyulat. Nem értették, hogy azok mire valók.

Később, mikor éjszaka hatalmas vihar tört ki, egy villám belecsapott a házba, és egy kő agyonnyomott egy szekrényt. Másnap a szekrény helyén egy ajtót találtak. Azon négy kulcslyuk volt, amibe pont illettek a csomagban talált kulcsok. Kinyitották az ajtót és egy hatalmas nagy fekete kőszobába toppantak. A kőszobából különböző titkos utakon és folyosókon keresztül eljutottak egy tengerhez, ahol várta őket a metie, azaz a titkos hajó. Felszálltak rá, és egy szemvillanás alatt a túlparton találták magukat, ahol egy titkos lépcső tetején várta őket Ulysses Moore. Közben a gyerekek Ulysses Moore-ral beszélgettek, ősellensége, Lady Stich a város egy másik pontján tervet szövögetett a villa megszerzésére, ami végül sikerült is neki.

A gyerekek, miután beszélgetés közben hirtelen eltűnt előlük Ulysses Moore és megjelent mögötte egy kapu, beléptek ezen az Időkapun a kulcsok segítségével, és 200 évvel korábbra jutottak. Itt bejárták Egyiptomot, Dél-Ázsiát, majd visszajutottak a jelenbe, a Villa Argoba. Így fejtették meg a gyerekek a Villa Argo rejtélyeit az utcán talált könyv segítségével.

Ajánlom ezt a könyvet mindenkinek, mert a fantázia világába repít és elfeledkezünk a szürke hétköznapokról.

Neuwirth Noémi: Nógrádi Gábor: Marci öröksége

(*Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 4.a.*)

Amióta megszülettem, szeretem a könyveket. Először csak rágcsáltam őket, utána a képeket nézegettem és lapozgattam. Amikor első osztályos koromban megtanultam olvasni, elhatároztam, hogy nyáron egy egész könyvet elolvasok. A könyvesboltban megláttam *Nógrádi Gábor: Marci öröksége* c. könyvét. Őszintén szólva a címe ragadott meg a legjobban, mert a nagybátyámat, akit nagyon szeretek, Marcinak hívják.

A könyv írójának, Nógrádi Gábornak, számtalan más, vicces című gyerekkönyve sorakozott a polcon, például a *Petepite*, az *Édes Munnyimunyi* vagy *A bátyám zseni*. Utánanéztem, és megtudtam, hogy Nógrádi Gábor mindig író szeretett volna lenni, de csak nagy kacsARINGÓK után, 29 évesen vált azzá. Olyan idős korában, mint én, már verseket, novellákat írt. Az is érdekes, hogy éppen Debrecenben, a mi városunkban járt középiskolába, építőgépész tagozatra. Szerintem sokkal jobb, hogy író lett, így felnőttek és gyerekek egyaránt élvezhetik a könyveit.

A *Marci öröksége* izgalmas és titokzatos történet, amely már az internetes olvasók körében is hatalmas sikert aratott. Úgy kezdődik, mint egy átlagos könyv. Az általános iskolás fiú, Marci, az osztályában mindig harcban áll Ricsivel. Marci teljes neve Bedzsavi Márton, ez mutatja azt, hogy apukája egyiptomi származású. Ricsi emiatt „terroristá”-nak nevezi, és összeverekednek. Ricsi a fensőbbségéért, Marci a becsületéért harcol. Tetszik, hogy az író megtanítja nekünk, hogy senkit sem szabad elítélni a származásáért vagy azért, mert más, mint mi. Különben sem biztos, hogy az ember az, akinek látszik!

Ebben a könyvben szinte senki sem az! Marci apukája nem terrorista, hanem éppenséggel titokban a terroristák ellen küzd (egy kis mustárral és ketchup-pel eljártssza, hogy meghalt). Rózsi, a bérgyilkos, valójában gyermekszerető védőangyal, aki egy patkánnyal barátkozik és kedvenc írója verseit olvasgatja szabadidejében. Vagy vegyük Cilit, a 18 éves korában elhalálozott macskát, aki kutya alakjában jelenik meg az élők között! Csak kapkodtam a fejem, mert a könyvben ugyanannyi valóság van, mint amennyi fantázia. Valóságos az, hogy a történet tulajdonképpen egy krimi, amelyben Ali Ahmed Bedzsavi, a gazdag egyiptomi milliomos pénzéért folyik a küzdelem. Ő unokájára, Marcira hagyja a vagyonát, de Fatima, a nagynénje, mindent megtesz, hogy a pénz az övé legyen, és tudjon valódi terroristákat támogatni. Marcit édesanyja, titokban édesapja, és végül az ellene küldött bérgyilkos is védi. Újságban, tévében sokat olvasunk, hallunk ilyesmiről. Ebben a krimiben azonban olyan dolgok is megtörténnek, mint egy igazi mesében! Meseszerű az, hogy a halott nagyszülők, Papi és Mami, az agyunkban levő „Emléksejtben” beszélgetnek és próbálják megóvni unokájukat. Az is hihetetlen, hogy egy cica kutya alakban követi kis gazdáját. Mégis minden kaland izgalmas és hihető, mintha ebben a percben, a mi városunkban történe!

Mindenkinek ajánlom a regényt, aki szereti a fordulatos történeteket, amelyek szeretetre és megértésre tanítanak, és rólunk, gyerekekről szólnak. Akár én is lehetnék Marci, vagy Tünde, a barátnője! Alig várom, hogy a készülő folytatás, a *Marci visszavág* megjelenjen.

Oláh Enikő: Szabó Lőrinc, a debreceni költő

(*Vénkert Általános Iskola és A.M.I. 4. b*)

Először a Piac utcán találkoztam vele, ott állt, mintha valamit magyarázna a kezével.

- Ki ez? - kérdeztem anyukámat..

- Ez Szabó Lőrinc szobra, egy híres debreceni költőé.

Legközelebb versmondó versenyt hirdettek: Szabó Lőrinc Lóci óriás lesz.

- Ki az a Lóci?

- A költő kislánya - mondta anya.

Ekkorra levettük a polcra az addig ott szunyókáló verseskönyvet. És már olvastuk is a Lóci verseket. És megismerkedtünk kis Klárával is, a költő kislányával. Verseiből is kiderül, hogy Miskolcon született 1900-ban, ahol az apukája vasutas volt, de nem sok emléke van róla.

Három éves korában Balassagyarmatra költöznek, ami Budapest felett van a szlovák határon. Amiről már így ír: Óh, hogy szeretem, legszebb ott volt fiatal életem. Folyamatosan figyeli a

természetet, a természet apró változásait, a vizet, a fűzet, a bőbitás nádszálat, télen farkasok nyomát a hóban. Az Ipoly folyóról olyan sok szépet ír, ahogy nyáron csillog a fény a tükrében, télen korcsolyáznak rajta, hogy szinte látom magam előtt. Ezeket én is átélem, amikor nyáron Erdélyben a patak medrében sétálunk, lepkét, békát fogok.

Egyik versgyűjteményének is az a címe: Tücsökzene. Emlékezzünk mi is a nyárra, ha becsukjuk a szemünk és egy szép nyári estére gondolunk, biztosan mindenki hallja a tücsök ciripelését, a tücsökzenét, egy vidám nyári estén is de egy szomorú estén is. És eszünkbe jutnak a nagyszülők, a család, és a barátok. Így tud a költő is visszaemlékezni a botszemű kis csigabigára, a lepkékre, a fűzfákra a folyóparton. Nyolc éves, majdnem akkora, mint én vagyok, mikor Debrecenbe költöznek.

Először csak azt tudja, mit veszít, de nem tudja mi vár rá, és fél is az igen nagyhírű iskolától, a debreceni kollégiumtól. Édesapjának így könyörög: „ne a gimnáziumba, ne oda írasson! - a könnyem csak úgy folyt”. Egy hétig keresi az óriást, mivel az órás és ékszerész helyett azt olvassa, hogy óriás és ékszerész, Tanárai hamar megkedvelték, diáktársai pedig felnéztek rá, mivel jól tudott latinul, ami akkor a legnehezebb tantárgy volt. Persze énrám is felnéznének, ha nekem menne legjobban az angol.

Hamar rájön, hogy Debrecenben nincsenek se óriások, se tündérek, se hajdúk, se törökök, viszont van sok jó kispajtás és jóbarát, van szép nagyerdő a szőke homokon. Itt ismerkedik meg az olvasás és írás örömeivel, első versét egy nyári napon Hortobágyról Debrecenbe menve a vonaton írta, hogy még maga is meglepődött. Ezután már mindenről és mindenkiről, fiúkról, lányokról, családjáról, ősökről, hősökről ír verset. 18 éves koráig él Debrecenben, ezután Pestre költözik, de az már egy másik történet. Így lett ő debreceni költő.

Szabó Lőrinc és az irodalom? Itt találkoztak ők is, mint én és az irodalom.

Balogh László: Reneszánsz emlékek Magyarországon

(Ibolya Utcái Általános Iskola 5.a)

Kedves Hallgatóim!

A következő percekben a reneszánszról és annak magyarországi emlékeiről fogok mesélni.

A reneszánsz francia eredetű szó, s az antik kultúra újjászületését jelenti. Az európai művészettörténetnek ez az időszaka hozzávetőleg 1300-tól 1600-ig tart. Ennek a korszaknak kiemelkedő történelmi személyisége Magyarországon Mátyás király. Hunyadi Mátyás 550 éve lépett trónra, nem véletlen tehát, hogy 2008 a Reneszánsz Éve lett.

A *reneszánsz* kultúra, különböző helyeken, különböző időkben indult világhódító útjára, de egyértelműen az itáliai reneszánsz jelentette az első és legfőbb mozgórugót az újjászülető világban. Az olasz városállamok meggazdagodott polgársága új életformát alakított ki. Az életet szabadon akarta élvezni, boldogan fedezte fel a földi élet szépségét, a jólétet és a szerelmet. Terjedni kezdett annak tudata, hogy Itália egykor a hatalmas Római-birodalom központja volt.

A reneszánsztól elválaszthatatlan filozófiája: a *humanizmus*. A gondolkodók vizsgálódásaik középpontjába az embert, vagyis a humánusot helyezték. Az ókori görög és római kultúra is emberközpontú volt. Ezért is lett követendő minta az antik múlt. Mohó kíváncsisággal ásták ki a régi műemlékeket, kutatták fel a latin és görög szerzők műveit.

A korszak kezdete Észak-Itáliához kötődik. Az itt lévő nagyobb városok kiheverték a népvándorlás pusztításait és a földközi-tengeri kereskedelem fellegváraivá váltak.

Nézzük meg őket közelebbről!

A Firenzei Köztársaság. A világ egyik legnagyobb városa ekkor Firenze. A reneszánsz bölcsőjeként tartjuk számon. Gazdagságát virágzó iparának és bankjainak köszönhette. A meggazdagodott bankárok közül a Mediciek jutottak a legnagyobb szerephez. Közülük Lorenzo és Cosimo Medici építtette a máig legszebb palotákat és templomokat.

Kiemelkedő szobrászok, festők, építészek és tudósok nevét kell megemlíteni. A zseniális Leonardo da Vinci, Michelangelo, Sandro Botticelli művei szemet-lelket gyönyörködtető

művészi élményben részesítenek bennünket. Ki ne ismerné Leonardo Mona Lisa-ját? Vagy a Sixtusi-kápolna mennyezetfreskóját, melyet Michelangelo készített II. Gyula pápa megbízására? A kápolna ma is színhelye a pápaválasztó gyűléseknek. Szintén közismert Botticelli bibliai témájú festménye: *Madonna a gyermekkel*.

A magyarországi reneszánsz

Magyarországon a reneszánsz Mátyás idején élte fénykorát. Ez nagy részben köszönhető Aragóniai Beatrixnak, Mátyás második feleségének. Ő hozatott a királyi udvarba itáliai festőket, szobrászokat, építészeket és honosította meg a kulturált szokásokat.

Hazánkban az első humanista gondolkodó *Vitéz János* volt. Az a Vitéz János, akit joggal nevezhetünk a magyar humanizmus atyjának. Magyar humanista kört hozott létre, és jelentős szerepet játszott Mátyás nevelőjeként a későbbi uralkodó műveltségének, uralkodói eszményeinek kialakításában. Első humanista költőnk *Janus Pannonius*, aki – a kor szokása szerint - latinul írta költeményeit. Vitéz János unokaöccseként Itáliában tanulhatott. Tudós költőként a reneszánsz művészet és a humanista gondolkodás szerelmeseként tért vissza hazánkba. Petőfiig ő az egyetlen magyar költő, akit ismert és elismert Európa.

Az 1480-as években Mátyás művészetpártolása már messze földön híres volt. Aki látta, hírét vitte több ezer darabot számláló könyvtárának, a Bibliotheca Corviniának.

A királyi palotákban – Buda, Visegrád – mozgalmas élet folyt. Rendszeresek voltak a lovagi játékok, külföldi vendégek, követek tiszteletére rendezett lakomák. Gyakran oldotta a várak lakóinak unalmát egy-egy vándor dalnok, mint pl. Tinódi Lantos Sebestyén, Bakfark Bálint.

Építészet

Buda: királyi palota. Egy egykori olasz szállóige úgy tartotta: „Egész Európa három legszebb városa a vizen épült Velence, a hegyen álló Buda, és a síkságon fekvő Firenze.

Az első várfalakat és a királyi rezidenciát IV. Béla építtette a tatárjárást követően. A legnagyobb bővítések Zsigmond magyar király és német-római császár nevéhez fűződnek. Ő emelte a gótikus Friss-palotát. Mátyás a palotaegyüttest hely hiányában alig bővítette, inkább szépíttette, és reneszánsz stílusban alakíttatta át. Duna felőli szárnyában helyezkedett el a híres könyvtár, a déli oldalon a trónterem, a Vérmezőre néző nyugati szárny felső emeletén a díszes kiképzésű ebédlőterem. Mátyás palotája a török uralom idején romossá vált, a XVII. század végén pedig – a Buda visszafoglalásakor – majdnem teljesen megsemmisült. Helyén a barokk korban, majd további bővítésekkel a XIX-XX. század fordulóján a ma is fennálló új palota épült.

Mátyás templom. Mátyás királlyá választása után itt tartották a hálaadó istentiszteletet és ugyanitt volt az uralkodó mindkét esküvője is.

Visegrád: királyi palota. Mátyás az Anjou korban keletkezett gótikus palotát építtette át. A Duna partján elterülő együttes északi felén volt a királyi, a déli felén a királynői palota. A palotaegyüttes öt szintből állt. A *földszinten* volt a fogadóudvar. A *második teraszon* a díszudvar helyezkedett el. Az udvar közepén állt a vörös márvány díszkút, melyet Mátyás címere ékesített. A király halála után a palota állapota folyamatosan romlott. A hegyoldalról lezúduló víz hordalékkal betemette, köveit a környék lakossága széthordta. Ezért az 1800-as években az egykori 350 lakószobás palotát már csak a mesék birodalmába képzeltek.

Mikor elmentünk a visegrádi várba, olyan érzésem támadt mintha visszamennék a reneszánsz korbba, és ott látom a híres festőket egy nagy lakomán meg Mátyás királyt is. Mintha örömmel lett volna tele az egész vár, de mindez csak képzeletben történt meg. Mintha visszamennénk a XV. Századba. Beléptem a reneszánsz aranykorába, ahol a levegőben is versek röpködtek, s ott nincs helye a kegyetlen rabszolgaságnak, a halálvárásnak, s a sötétségnek. A vár igazából múzeum félig, mert egy csomó reneszánsz kori eszköz van benne. Sajnos a szökőkútja a Hercules-kút már csak romokban van és nem lehetett benne gyönyörködni.

Kustár Dániel: Michael Ende: Végtelen történet

(Ibolya Utcai Általános Iskola 5.b)

Szeretettel köszöntöm a diákkonferencia minden kedves résztvevőjét!

Michael Ende gyermekkönyv-író egyik legjobb meseregényét választottam: *A végtelen történetet*. Meg szeretném veletek ismertetni ezt az alkotást, mert úgy érzem, hogy képzeletgazdagsága, történetszövése, alakjai nagyszerűek.

Michael Ende 1929-ben született Németországban. Münchenben járt gimnáziumba, de csak 1948-ban tudja befejezni tanulmányait Stuttgartban. 1948-1950 között Münchenben járt színi iskolába. 1970-ben elhagyja Németországot, mert a német kritikusok „gyerek-firkásznak” nevezték, és azzal vádolták, hogy műveivel menekülni próbál a valódi világból. Ezért Olaszországba költözik. Miután 1985-ben meghalt felesége, visszatért Münchenbe. 1995-ben halt meg. 1973-ban született meg hatalmas sikert elért meseregénye, a *Momo*. 1979-ben írta meg leghíresebb művét *A végtelen történetet*. Ez a műve máig az egyik legnépszerűbb. Számátalan nyelvre lefordították, és számátalan díjat kapott érte az író.

A regény 26 fejezetből áll, és egy bevezetőből. Két szálon fut a cselekmény, amelyet nyomtatásban két színnel jelölnek: *1. piros, a valós világ, 2. zöld, Fantázia eseményei*

Bevezető: Bux Barnabás Boldizsár, a kövér, ikszlábú fiú, a zuhogó esőben bemenekül az osztálytársai elől Korándi Károly Konrád üzletébe. A nem túl gyerekbarát Konrádi úr rögtön vitatkozni kezdett Barnabással. A veszekedésből beszélgetés lett, a beszélgetésből következett, hogy Barnabás magáról sok mindent elárult: édesanyja meghalt, miért is és kiktől menekül. Barnabás kezébe került az a könyv, amit az öregúr olvasott. Ez a Végtelen történet címet viselte. Barnabás szenvedélye a könyv volt. Elviharzott a könyvvel, meghúzódott az iskola szertárában, s magával ragadta a Végtelen történet.

I. fejezet Fantáziában, Zengerdőben találkozott négy követ: egy óriás, egy lidérc, egy fikarc és egy éji manó. Mindegyik ugyanazzal az üzenettel érkezik: Fantáziában elterjedt a Semmi. A Semmi az olyan dolog, ha az ember ránéz, akkor úgy érzi, hogy megvakult. Ezek a lények azért keltek útra, hogy segítséget kérjenek a *Kislány Királynőtől*. Mikor megérkeztek az *Elefántcsonttoronyhoz*, a *Királynő* lakhelyéhez, megtudták, hogy szörnyen beteg.

II. fejezet *Fantázia* ország legkiválóbb orvosai tanácskoztak, mi lehet a *Kislány Királynő* baja. Egyszer csak megjelent *Charion* nyakában az *Aurinnal*. Az *Aurin* a *Kislány Királynő* jelképe volt, s aki hordta azon látszott, hogy a *Királynő* nevében cselekszik. *Charion* feladata az *Aurin* átadása volt *Atraskónak*, akinek az orvosságot kellett megkeresnie. *Atraskó* elindult *Atrax* nevű lova hátán.

III.- XIII. fejezet *Atraskó* elveszti lovát, de *Morlától* a teknőstől megtudja, hogy a *Kislány Királynő*nek új név kell. Viszont csak *Jajulála* a *Déli Jósdában* tudja ki adhat neki nevet. Útja közben találkozik *Fuhurral*, a szerencsesárkánnyal, és sikeresen eljutnak a jósdába. Megtudja, hogy csak ember adhat neki nevet. Nagy nehezen elérnek *Elefántcsonttoronyhoz*. Ott kiderül, hogy a küldetés sikerrel járt. A *Kislány Királynő* új nevet kapott. Egy számomra megkapó jelenetet emelnék ki! Ez a jelenet is bizonyítja, hogy *Atraskó* igazi hős.

XIII- XXVI. fejezet *Barnabás* eljut *Fantáziába*. *Holdgyermek* nevet kapta a *Kislány Királynő*. *Holdgyermek* *Barnabás*nak adta az *Aurint*. Így amit kívánt a kisfiú, az teljesült. De minden egyes kívánság kérése után elfelejtett valamit régi lakóhelyéről. Végül nagy nehézségek után eljut a *Valódi Vágyához*. Szerencséjére *Atraskó* megmenti. *Barnabás* csak úgy juthat vissza az emberi világba, ha az összes történetét befejezi. Ezt a feladatot magára vállalja *Atraskó*. Visszatér *Barnabás* a földi világba.

A következő regényidézet a mű egyik fontos mondanivalója:

„Vannak emberek, akik sohasem jutnak el Fantáziába, meg olyanok is, akik eljutnak ugyan, de aztán örökre ott maradnak. Kevesen vannak, akik eljutnak oda, majd vissza is térnek. (...) És az ilyenek gyógyítják meg mind a két világot.”

Az a megkapó és érdekes a *Végtelen történetben*, hogy nem csak gyerekeknek szól és nem gyerekesen. A kicsiknek egy aranyos történet. A nagyobbakat viszont arra figyelmezteti, hogy a

fantázia, a mese, a képzelet igen fontos. Ha belegondolunk szinte mindenkinek van, volt egy mesebeli példaképe. A fiúknak pl. Herkules, Harry Potter, a Gyűrűk ura valamelyik szereplője. A műben megjelenő *Semmi egyenlő* a sivársággal. A sivárság egyenlő a fantázia szegénységével.

Ez a mű igazából „könyv a könyvben”. *Ende* regényében a valós világban ezt a könyvet olvasó *Barnabás* és *Fantázia* földjének története fokozatosan szorosabb kapcsolatba kerül, így a szerző sikeresen mossa el az olvasó és a regénybeli világ közötti határvonalat. A valóság egy mesébe bújtatva. Ugyanakkor arra is figyelmeztet bennünket ez a regény, hogy képzeletünk működését, fantáziavilágunkat folyamatosan gazdagítsuk, s a megszerzett

Tóth Esztella: Rózsaszín balettcipő (*Ibolya Utcai Általános Iskola 6.b*)

Szeretettel köszöntöm a diákkonferencia résztvevőit. Az előző konferencián a lovakról szóló könyvekről tartottam előadást, mert nagyon szeretek lovagolni. Idei témaválasztásom a másik kedvenc hobbimhoz, a baletthez kapcsolódik. A *Rózsaszín balettcipő* című sorozatot fogom bemutatni. A sorozatnak eddig 5 kötete jelent meg: *Tánclépésben*, *Szívügyek*, *Régi és új barátok*, *Az a fránya spicc és a Londoni tánciskola*.

A történet Olaszországban játszódik. Zoeról szól, akinek valóra vált egy álma, mikor megtudta, hogy felvették a balettintézetbe. A lánynak jó a viszonya a családjával, különösen az édesanyjával. Ő mindent megért, habár a lánya nem mindig mondja ki azt, amit gondol, például, szíve mélyén szereti, ha a mama egérkémnek szólítja. A lánytestvérekkel elég nehéz az élet. Ezt bizonyítja az is, hogy Marta, az elsős kishűg mindent jobban akar tudni, és mindig neki kell, hogy igaza legyen. Ám Sara a 3 évvel idősebb nagylány sem könnyű eset, ha a discman-jéről, körömlakkokról vagy a telefon használat csökkentéséről van szó.

Az akadémián egyaránt tanulnak bentlakásos diákok és hazajárósok is. Képet kaphatunk a lányok hétköznapijairól, szabadidejükről az intézetben, és bekukkanthatunk egy-egy balett órára is. Tanúi lehetünk szerelemnek, barátságoknak, sőt még (képletesen érve) háborúnak is.

Én egy kicsit irigylem őket, mert ők már hordhatnak spicc-cipőt, de én még nem. Sem a balett tanárom, sem az édesanyám nem javasolja, a csontozatom miatt, mert az még nem elég erős ehhez. Amúgy olvasni is jó erről, mert tudom, hogy nemsokára már én is spiccelhetek.

Madame Olenska asszisztense és Zoe között szoros a kötelék. Gimenez mindig is szerette a lányt, és mindig a kedvencei közé tartozott. Nem ő az egyetlen, aki Zoet igazán szereti: Demetrát, az intézet varrónőjét is a barátjának tudhatja. Már első osztályban is ügyes volt, de ahogy egyre idősebb lett, annál profibb is. Barátnőjével Ledával könnyedén veszik az akadályokat, mint pl. Leila, a tökéletes osztálytársuk piszkálódását, a spiccelést, a cipőre való szalagok felvarrását vagy a saját koreográfia készítését. A lányok mondhatni ellenségei Leilának, aki minden balett lépést tökéletesen hajt végre és még az alkata is csodálatra méltó. Ennek persze jelentős oka a féltékenység. De ne felejtjük ki a fiúkat sem. Zoe szerelme Jonathan. De nem Jonathan az egyetlen fiú aki Zoe barátja: hanem Lucas is (aki mellesleg szólva később Leda barátja lesz).

Madame Olenska az akadémia szigorú balett oktatója jócskán hasonlít Mesternőre, az én tanítómra. Ahogy olvastam a könyveket, úgy egyre az az érzés volt bennem, hogy ez teljesen olyan, mint nálunk.

Több ismerősöm is bejutott a Budapesti balettintézetbe, akik meséltek a környezetről, a szabályokról és a közegről. Amiket mondtak az nem olyan volt, mint a könyvekben. Sőt szinte kicsit sem. Ez a könyv nekem azért tetszik, mert teljesen át tudom élni saját tapasztalataimnak köszönhetően a sztorit.

Tetszik a könyv nemcsak tartalmilag, de formailag is. Jó a betűméret, aranyosak a rajzok. Először a legjobb barátnőm kezében láttam ezt a könyvet, aki szintén balettozik, és ő ajánlotta nekem. Nagyon gyorsan elolvastam az első részt, és azon nyomban megvettem anyával az összes többit is. A sorozatot inkább tini lányoknak ajánlanám, de persze olvashatják mások is. Aki pedig a balett iránt érdeklődik, annak ajánlom még figyelmébe a Márti, a balerina és a Balettiskola című könyveket.

Köszönöm a figyelmet!

Bölcskői Dóra: Békés Pál: A Félőlény

(Ibolya Utcai Általános Iskola 6.b)

Szeretettel köszöntök mindenkit ezen a diákkonferencián! A tavalyi tanévben volt az iskolámban *A hónap könyve* elnevezésű könyvolvasási vetélkedő, amelynek során egy regény maradandó élményt nyújtott: Békés Pál *A Félőlény* című műve. Én erről az alkotásról szeretnék beszélni.

Az íróról a legfontosabb tudnivalók:

Békés Pál 1956. március 27-én született *Budapesten*. Tanulmányait a budapesti Radnóti Gimnáziumban, majd az *Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán* magyar-angol összehasonlító irodalom szakon végezte. 1980–81-ben magyar és angol nyelvtanárként dolgozott. 1994 és 1996 között a *Magyar Televízió Irodalmi, Képzőművészeti, Színházi Stúdióját* vezette, majd 1997-től 2000-ig mint színházért és irodalomért felelős szerkesztő dolgozott. 2000-től az *International Board on Books for Young People, Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa* magyar bizottságának elnöke. 2004-ben a nagy-britanniai magyar kulturális évad, a *Magyar Magic* művészeti kurátoraként dolgozott. 2005-ben a *Nagy Könyv* olvasásnépszerűsítő mozgalom ötletgazdája.

Regényismertetés.

Ennek a csodálatos kiserdő lakóinak, *Rakoncnak, Porhanynak, Csupáncnak* és barátainak nem egyszerű az életük, hiszen szörnyek tartják rettegésben őket!

Egyre több és több szörny jár az erdőben, csak egy dolog riasztja el őket, a *Félőlény* könyvtára. Az erdőben rejtélyes körülmények között kidől a legszebb és legnagyobb tölgyfa. A kiserdő lakói boldogan emlékeznek vissza azokra a kedves teadélutánokra, amikor a *Félőlény* mesélt nekik különböző történeteket, legszívesebben *Pocok lovag* legendáját, *Árvácska*, a szegény kis árvácska történetét és *Mafla*, a szorgos bányásztorpe meséjét. *Félőlény*, bezárkózva él házában, örökös félelmében. Eközben megérkezik egy régi barát, *Csatang*, aki hosszú évekkel ezelőtt a szörnyektől

való félelmében világgá ment. Elmondta, hogy mit látott a nagyvilágban és már mindent elfoglaltak a szörnyek a kiserdő kivételével. Nagyon hiányzott neki a régi legjobb barátja a *Félőlény*. Próbálja előcsalogatni az otthonából, ami végül sikerül, de a látvány megdöbbeníti: reszketve, csapzottan, aszottan bújik elő. Már saját házában sem érezte magát biztonságban, nem bírja tovább ezt a szörnyű életet. Mindenki a megoldásokat keresi, hogy legyen a kiserdő a régi, tehát szörnymentes. Első gondolatuk az volt, hogy *Félőlény* olvasson fel a könyvekből, de ez nem sikerült, hisz már nem volt a régi ő, nem tudott félelme miatt úgy olvasni, mint régen. *Csatang* arra gondolt, hogy ha *Félőlény* szörnyé változna, nem kellene félnie, úgy okoskodva: szörny a szörnynek nem vájja ki a szemét. *Félőlény* végül is belemegy és elmegy egy szörnyfelvételi irodába. Itt megismerkedik az *Irodaszörnyvel*, aki mindenféle adatait feljegyzí. A végén hozzát teszi, hogy ez az eljárás nem is olyan egyszerű. Mielőtt elkezdnének a próbák, egy kis rémszerzetant tart. Különböző rémosztályokkal ismerteti meg. A döntés *Félőlény* kezében van, hogy milyen szörnyé akar válni. Ő nem tud dönteni, így általános szörnyé válhat. Mindeközben az árulóvá lett *Csatang* elégette *Félőlény* könyvtárát, kényszerítve a volt barátait erre a rémségre. A másik helyszínen megkezdődnek a szörnypróbák. Az első próba, megrémíteni a *Nagy Tökélyt*, máshogy tagolva a *Nagy Tök Éjt*. Hősünk akarata ellenére kiállta a próbát, hisz ő csak annyit mondott: ő maga a tökéletes félelem. A *Nagy Tökély* ezt nem bírta, hisz be akarta bizonyítani, hogy ő tökéletesebben fél. Ennek következménye az lett, hogy félelem bemutatóján örökre eltűnt. Így kiállta az első próbát. A második próba így hangzott, hogy bánjon el a *Nagy Kongóval*, a képzeltebeli szörnyvel. Kongásával meg akarta szállni a lelkét, de *Félőlény* népdalt kezdett el énekelni, amit a mamájától tanult. A *Nagy Kongó* ezt nem bírta elviselni és egyszerűen megfutamodott. Már csak az utolsó, a harmadik próba maradt hátra, amelyben el kell fűjni a *Lidércfényt*. Egy libbenő láng tűnt fel, amelyben egy gyönyörű szép hófehérbe öltözött lány bontakozott ki. *Félőlényt* egyszerűen elvarázsolta, a mocsárba akarta bele fojtani. Nem tudta levenni róla a szemét, és mielőtt a mocsárhoz értek volna a *Lidércfény* elfújta magát. *Irodaszörny* kollégaként köszönti *Félőlényt*. Már csak egy papírt kell aláírnia és ő is véglegesen szörny lesz. Hősünk átgondolja az egész kalandot és rájön, hogy minden csalás, hisz a *Nagy Tök Éj* pöffeteg, ostoba és sötét, a *Nagy Kongó* megijedt egy népdaltól, és a *Lidércfény* elfújta saját magát. Nem írja alá, és inkább visszamegy a kiserdejébe. *Irodaszörny* nem akarja elengedni, mert így elveszíti állását. Útközben látja a szörnyeket és új királyukat *Csatangot*. Nem akarja elhinni, hogy a volt legjobb barátja a szörnyek királya lett. *Csatang* szembesíti, azzal hogy a szörnyeké a világ, és nem menekül meg előle. Mégis visszamegy az utolsó kiserdőbe, ahol először azt hiszik róla, hogy ő is szörny lett. Utána rájönnek, hogy nem változott át, és megmutatják a könyvtára maradványait. Belátják az erdő lakói, hogy a szörnyek nem pusztulnak ki, de távol lehet tartani őket. Így is lett. Egy teadélután tartottak, ahol *Félőlény* mesélt, hisz attól hogy elégett a könyvtára fejében mind megmaradtak a történetek. Mielőtt elkezdett mesélni a kidőlt tölgygel csoda történt magától felállt és újra élt. Egy új mesét mondott el, akinek főszereplője *Félőlény* és arról szól hogyan vált ÉLŐLÉNNYÉ.

Érlaki Zita: Nógrádi Gábor: A bátyám zseni
(*Ibolya Utcai Általános Iskola 6.b*)

Köszöntök mindenkit a diákkonferencián. Az én előadásomban kiválasztott könyv *Nógrádi Gábor* egyik alkotása. *Nógrádi* számomra egy ismeretlen író volt, amíg el nem olvastam az egyik művét. A regényt az iskola könyvtára által szervezett A hónap könyve című vetélkedőn ismertem meg. Ez a könyv nagyon felkeltette az érdeklődésemet ezért is választottam ennek az írásnak a bemutatását.

Mit kell tudnunk Nógrádi Gáborról?

Nógrádi Gábor, költő, író, újságíró, tévéjáték- és filmforgatókönyv-író.

Nyíregyházán született 1947. június 22-én. Ötéves volt, amikor édesanyja megtanította írni, olvasni. Akkortól vált számára az irodalom kedvenc elfoglaltsággá, szórakozássá, gyógyszerré. 9-10 éves korától írt verseket, majd később novellákat, humoreszkeket. Költő, író azonban jóval később vált belőle. Szülei jóindulatú unszolására először olyan foglalkozást választott, amiből „nem hal éhen”.

Így 1966-ban építőgépész-technikusi oklevelet szerzett *Debrecenben*. Érettségi után *Budapestre* került, s néhány évig technikusként, majd könyvügynökként dolgozott. 1969 és 1973 között elvégezte a főiskolát könyvtár-népművelés szakon. Céljait azonban nem adta fel. 1964 óta publikál. Huszonéves korában megjelent első verseskötete ifjúsági regénye melyet cseperedő, olvasni szerető gyermekei inspirálására írt meg. 2000-ben a *Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa* az év legjobb ifjúsági könyvének járó díjjal tüntette ki Pete Pite című gyermekkönyvét.

Sikeres film készült azonos című regényéből: *Gyerekrablás a Palánk utcában*. *Koltai Róbert* színész és filmrendező író társa, mint pl. *Sose halunk meg*, *Csocsó* filmjeinél. Klasszikus régi filmek forgatókönyvének újrairója: *Meseutó*, *Hyppolit*, *Egy szoknya, egy nadrág*.

Regényismertetés

Három szereplő mozgatja a cselekményszálakat. Molina Gergő: Gergőt egy okos gyereknek ismerhetjük meg a könyvben. Van neki egy testvére, akit Tominak hívnak. A regényben barátnőt is szerez, Esztert. Molina Tomi: Tomi egy átlagos fiú, aki a testvére találmányát akarja megvédeni, barátai segítségével. Közben beleszeret osztálytársába, Eszterbe de kiderül, hogy ő már testvérével jár. Végül sikerül neki a terv és Eszter is az övé lesz. Kongrád Ottó: Ottó egy hazug ember, aki próbálja családjá elöl elrejteni igazi énjét, ezzel becsapva mindenkit. El akarja lopni Gergő találmányát, ami nem sikerül neki mert Tomiék megghiúsítják a gazember terveit.

A regény egy feltaláló fiúról, *Gergőről* szól, aki egy nap feltalálja a fordító gépet, ami több milliót ér. De ez nem olyan egyszerű, mint ti azt hinnétek. *Gergő* elárulja családjának és egyben öccsének, *Tominak*. *Tomi* viszont testvére kérésének ellenére elárulja Eszternek, akibe már régóta szerelmes. Végezetül Kefe tanár úr is megtudja a nagy hírt. *Dániel (Kefe Tanár úr)* amint hazaér máris hívja Amerikában élő „milliomos” testvérét, *Ottót*, akinek felcsillan a szeme a nagy értékű berendezés hallatán, mert szüksége lenne pénzre. Azonnal Budapestre akar menni, de ennek ára feleségül venni egy nagyon csúnya lányt. A leendő apósától kér kölcsön pénzt az utazásra, a találmányról viszont nem szól. Végül sikerül haza utaznia. Eközben Budapesten is folyik az élet. *Dániel* elmondja *Gergő* családjának, hogy jön a testvére. Amikor megérkezik, mindenki nagyon örül, kivéve *Tomi*, aki kissé gyanakszik a csalóra. Próbálja szüleivel megértetni, de szülei ezt irigységnek vélik. *Tomi* másnap összefog barátaival, akik megpróbálnak segíteni neki, és leleplezni a hazudozót. Közben *Ottó* próbálja eladni saját nevén a tolmácsprogramot, és az egyik cég érdeklődését sikerül is felkeltenie. *Tomi* még mindig szeretné meggyőzni *Gergőt* és családját arról, hogy *Ottó* szélhámos, de ők nem hisznek neki. Másnap bemutatják a találmányt a vállalat képviselőinek. *Tomi* megkéri barátját, *Kacort*, hogy vegyen részt a megbeszélésen, s próbálja meg kideríteni, hogy mire készül *Ottó*. Hazudozásával *Ottónak* már itt sikerül félrevezetni mindenkit és kisajátítania a gépezetet és annak feltalálását. Miután véget ér a tárgyalás, *Kacor*, a bűnöst követve fényt derít annak galád tervére, hogy megszerezve a fordítógép vételárát *Bolíviába* menekül. Máris rohan *Tomiékhoz*, akik javában ünnepelték *Gergő* sikerét. Mindent elmond barátainak, de sajnos nem tudnak mit tenni, ezért egy tanáruk, *Veronika* segítségét kéri. Közben újabb viharfelhők gyülekeznek *Ottó* feje fölött, mivel megjelennek a színen menyasszonyának dühös bátyjai, hogy számon kérjék rajta a megígért menyegzőt. *Veronika* kideríti, hogy *Ottó* becsapva a feltalálót, s a gyerekeket egy az eredetitől korábbi időpontot jelöl meg a vevőnek az üzlet lebonyolítására, s így egyedül tenné rá a kezét a hatalmas összegre. *Gergő* nem akart hinni a vádaknak, de mégis megteremtette a lehetőségét annak, hogy a program működésébe kívülről bármikor beavatkozhatson. Ennek eredményeképpen sikerül *Ottót* a vevők előtt kényelmetlen helyzetbe hozni, mivel nem tudja a készüléket működtetni. Lelepleződik, terve dugába dől. A srácok nagylelkűen futni hagyják a csalót, *Gergő* pedig learatja a babérokat.

Tóth Gábor zárszava

Kedves gyerekek, szervezők, szülők, tanárok!

Köszönöm a meghívást erre a kedves rendezvényre. A zsűrinek most nincs nehéz dolga, hiszen nem rangsort kell felállítani, hanem csak véleményt mondani. Az előadásokról néhány szó általánosságban: Nagyon örülök annak, hogy a gyerekek ma is olvasnak, ebben a számítógépes, digitális világban. Nagyon örülök annak, hogy az olvasmányaitokról így tudtok beszámolni, ilyen talpraesett módon. Az előadásokból jól látszik a felkészültségetek. Minden előadás jól volt megszerkesztve. Megszólítottátok a közönséget, felépítettétek a mondanivalótokat. Bevezetéssel kifejtettétek a témát, vagy a szerző, vagy a sorozat bemutatásával, és aztán próbáltátok felkelteni az érdeklődést egy adott mű, illetve szerző iránt. Szépen bezártátok a mondanivalótokat, tehát kerek és egész előadást hallottunk valamennyi esetben.

Az előadók közt voltak kis tudósok, kis művészek, volt, aki kifejezetten törekedett a művészi szintű előadásra. Akik idéztek a műből, nagyon szépen adták elő. Művészettörténetet is hallhattunk, ezzel színesebbé vált az előadások sorozata. Volt, aki saját élményéről beszélt, és olyan is, aki úgy olvas, hogy beleéli magát, és együtt él a történettel. Szerintem nagyon jó, ha az ember így tud olvasni, talál hozzá könyvet, és ebből szerez magának olvasmányélményt.

Használtátok kivetített segédeszközöket. Nagyon jó, és ügyesen fel tudtatok rá készülni. Volt, aki háttérként, illusztrációnak tekintette. Ez sem baj, de jó lenne, ha tényleg segítségként tudnátok használni. Rá lehet nézni a vetítőtáblára, le lehet olvasni róla a szöveget, együtt lehet élni a prezentációval. Ez különösen annál tud érvényesülni, aki saját maga továbbítja a diakockákat. Ahol viszont nincs prezentáció, az azt bizonyítja, hogy nem feltétlenül kell képi segítség ahhoz, hogy jól sikerüljön az előadás.

Volt, ahol a könyvre is utaltátok, nemcsak az olvasmányra. Ha valaki így tiszteli a könyvet, ahogyan itt láttam, az számomra külön öröm, és azt a hitemet erősíti, hogy a lapokból álló könyvek világának – legalábbis egyelőre – nem lesz még vége.

Összességében mindegyik előadás szép volt, mindben volt valami, a többitől eltérő, mindnek volt valamilyen megkülönböztető jegye.

Mindannyiótoknak gratulálok, további jó olvasást, további jó előadásra való felkészülést, és sikeres tanulást kívánok nektek, és természetesen a felkészítőeknek és a szervezőknek is.

ÉN MÉG OLVASOK. ÉS TE? 2008. november 20. Újkerti Könyvtár

Kovács Tamásné igazgató megnyitó beszéde

Szeretettel köszöntöm a résztvevőket, az előadókat, felkészítőiket, és kedves vendégeinket. Köszönöm a zsűrinek, hogy elvállalta ezt a munkát.

Én pontosan tudom, hogy mi az a diákkonferencia, hiszen az előző évben, az első diákkonferencián is képviseltette magát iskolánk. A cím: „Én még olvasok. És Te?” Én most továbbadom a kérdést. Milyen élményeitek vannak az olvasásról? Amikor még kicsik voltatok, a szülők, nagyszülők meséltek nektek. Aztán amikor iskolába kerültetek, és megtanultatok olvasni, mindenféle könyvre rávetettétek magatokat. Akárhonnan jöttetek, minden iskolában van könyvtár, ahol lehet böngészni, kutatni, olvasni. A mai informatika-centrikus világ sem szoríthatja vissza azt az élményt, amit a könyvtár, az olvasás adhat. Amikor én kisgyerek voltam, nem volt más nagy élmény, mint az olvasás, faltam a könyveket, és nagyon sok időt töltöttem könyvtárban. Gondolom, nálatok sincs ez másként a felkészülés ideje alatt, és biztosan nagyon jól érzitek magatokat közben.

Azt kívánom, hogy nagyon tartalmasan, egymás örömeire és jó hangulatban teljen a következő néhány óra. Nagyon hasznos délutánt kívánok mindenkinek!

Kiripolszky Sára: Nem könnyű a tini élet – J. Wilson könyvei

(Dózsa György Általános Iskola 6.a)

Egészen kicsi korom óta vannak könyveim. Mindig szívesen hallgatom azokat a történeteket, amelyek valakinek a kalandjairól, titkairól szólnak. Szeretek olvasni, mert ilyenkor mindig egy történettel leszek gazdagabb, és ilyenkor, ugyebár, beindul az a bizonyos „fogaskerek”, amivel szinte csak az ember rendelkezik, ez a képzelet.

Az én kedvenc szerzőm Jacqueline Wilson, aki 1945. december 17-én született, vagyis ma 63 éves. Nagy-Britanniában aligha él olyan gyerek, aki ne olvasta volna valamelyik könyvét. Kötetei közt sok a sikerkönyv, például a Komisz lányok vagy a Kettős játszma, de ezen kívül még a Micsoda anya!, a Lola Rose című művei is igen népszerűek.

Jacqueline Wilson gyerekszemmel közelíti meg a dolgokat, ami sokat segít a történeteken. Ráadásul a könyveiben nagyon gyakori tini problémákról ír. Hát igen, egy tizenévesnek sem „habos torta” az élete. Mindig ott vannak azok a szörnyű problémák, amivel sokszor egy felnőtt is nagyon nehezen küzd meg, pláne egy fiataikorú. Ráadásul a nehézségek egy része felnőtt szemmel nem is tűnik gondnak, de gyerekszemmel iszonyatos szenvedés. Ilyen például a kevésbé tökéletes külső, a barát hiánya, a szerelem. Gyakran a gondok egy része éppen a felnőttektől ered, mint például, a nem jó szülői kapcsolat, a válás, a mostoha szülő léte, költözés, de talán a legfájdalmasabb az apa vagy az anya halála. Bizony, ez a sok szörnyűség majdnem mindegyike szerepel Jacqueline Wilson könyveiben. Szerencsére a történetei, ha kicsit megrázóak is, de a végén mindig „happy enddel” végződnek, még akkor is, ha az olvasás során ezt nem is remélnénk.

Kiemelném egyik kedvenc regényemet, a Kettős játszmat, amely arról szól, hogy az egypetéjű ikrek élete se „leányálom”. Egyszer a gyerekeknek önálló életet kell kezdeniük, mert ha ez nem történik meg, nem nagy jövő vár rájuk és a családjukra. A regényről röviden: a történet egy egypetéjű ikerpárról szól, akik mindig, mindenhol együtt vannak. Ők Ruby és Garnet. Nagy terveik vannak, de nem sok mindenben értenek egyet. Ráadásul sok mindenről különbözőképpen gondolkoznak. Ebben a bajban szerencse, ha van valaki, akire születésed óta számíthatsz, veled van jóban-rosszban, meghallgat, amikor szükséged van rá, és olyanról is beszélhetsz vele, amit a szüleidnek sem mondanál el. Hát igen, az tagadhatatlan, hogy egy ikertesóhoz jobban kötődik az ember, de mint mindennek, ennek is megvan a hátulütője, mégpedig az, hogy a jövőbeli magánéletedben nem lehet mindig veled. De nem csak a nagybetűs korban okoz problémát az ikerség, már a tini korban is. Mindkét embernek saját stílusa kezd lenni, szerelmesek lesznek,

rosszabb esetben ugyanabba a fiúba. Minél nagyobbak lesznek, annál inkább úgy érzik, hogy külön kell válniuk, pedig a mindennapjaikat „egyként” élték meg.

Másik kedvenc könyvem Jacqueline Wilsontól a Komisz lányok. A történet főszereplője Mandy, aki egyáltalán nem érzi jól magát a bőrében. Szemüveges, ósdi cuccai vannak és idősök a szülei. Mindezekén túl még Kim és bandája folyamatosan csúfolja és piszkálja a lányt a külseje miatt. Miért is csinálják ezt a gyerekek Mandyvel? Például azért, mert azt gondolják, hogy jobbak a családi körülményei, Kimnek viszont kevésbé, és piszkálódással akarja leplezni a gyengeségét. Mivel ő erősebb, szebb külsővel rendelkezik, ezzel akar fölébe kerekedni a lánynak. Ez Mandyt félelemmel tölti el és mély sebet hagy benne. Senkinek sem beszél a történetéről, sokszor álomvilágba menekül, ahol az lehet, aki akar. Ebben a reménytelen helyzetben jelenik meg Tanya. Tanya élete eléggé zűrös, ám Mandy felé gondoskodó és feltétel nélküli szeretettel, valamint a barátnőnek kijáró maximális odaadással fordul; nem kis riadalmat okozva ezzel Mandy anyukája számára. Az aggodalmak, sajnos, nem bizonyulnak alaptalannak: Mandy ugyanis Tanya „segítségével” nagy zűrökbe keveredik. Ez így most lehet, hogy riasztóan hangzik, ám a regény mégsem azt sugallja, hogy el kellene keseredni. Mindennél fontosabb, hogy Mandy Tanya személyében végre igazi barátra lel, ami sok-sok nehézségen átsegíti.

És hát miért is Wilson? Ő a mai korban, mai nyelven, mai gyerekek problémáiról ír. Az író tisztaban van azzal, amit a felnőttek kevesen felejtnek el, hogy gyermeknek lenni nehéz! A gyerekek szenvednek a legtöbbet attól, hogy senki nem érti meg őket. A legtöbben mindannyian barátokra vágynak. Az író nem tagadja, a mai gyerekek világa jóval nehezebb, mint szüleiké volt. És az igazi barátságoknál, szeretetteljes emberi kapcsolatoknál talán nem is kell több az életben. Ugye?

Köszönöm a figyelmet!

Bőr István: Kém kordedvezménnyel

(Dózsa György Általános Iskola 7.b)

Szeretettel köszöntök minden résztvevőt. Bőr Istvánnak hívnak, a Dózsa György Általános Iskolából jöttem. Hogy miként kerülök ide? A konferencia felhívásának logóját olvasva, ami a következő: „Én még olvasok és te?”. Erre válaszom: igen. Legutóbb éppen egy híres író Anthony Horowitz könyvsorozatát egy bizonyos Alex Rider sorozatot olvastam. Ki is az az Anthony Horowitz? Az ifjúsági kémregény feltalálójának is nevezik, aki 1956. április 5.-én született Stanmoreban. Angol nemzetiségű, zsidó író. Felesége Jill Green (tv producer), és 2 fia Nicholas és James segítenek kutatómunkával a művek megírásában. Jill Greenel 1988-ban házasodott össze Hongkongban. Rá egy évre 1989-ben megszületett Nicholas, James pedig 1991-ben. Anthony azért lett író, mert borzalmas gyerekkora volt, melynek emlékei saját bevallása szerint ma is kínozzák. Ennek az oka pedig, hogy szülei magániskolába küldték, mert a gazdag gyerekek sorsa bizony ez. Születésnapjára már írógépet kért, és kitalált történeteivel szórakoztatta társait. Első jelentősebb művét 23 éves korában írta meg, ennek a címe: Enter Frederik K. Bower. Ezt követte még számos műve, melyeket a következő csoportokba tudok sorolni:

Ő egy új műfajt teremtett, melyet ifjúsági *kémregénynek* neveznek. Ebbe a műfajba tartoznak az Alex Rider könyvek: *Az első bevetés* (Stormbreaker), *Veszélyes iskola* (Point Blanc), *Mély vízben* (Skeleton Key), *A sas lecsap* (Eagle Strike), *Láthatatlan kard* (Scorpia), *Harmadik erő* (Ark Angel), *Kígyófej* (Snakehead), Alex Rider: *The Gadgets* - magyarul nem jelent még meg, az első hat kötetből Alex kütyüit mutatja be részletesen

Vannak *kémregényei* melynek szereplői az ütődött Tim és az életrevaló öccse Nick: *A Diamond testvérek*, *A Sólyom gyémántja*, *Kettes számú közellenség*, *Titkos szolgálat*, *Homályos nyomok*, *A Diamond testvérek három története egy kötetben: The Greek Who Stole Christmas* (még nincs magyarul)

És vannak a *fantasy* csoportjába sorolható regényei is: *Az Ötök ereje* (The Power of Five), *Hollókapu*, *Égi háború*, *Nightrise* (még nincs magyarul), *Necropolis* (várható megjelenése: 2008 október 30.), *The Killing Joke* (Making jokes is no laughing matter...), *Grooshan Grange*, *Return to the Grooshan Grange*.

Filmjei: Tell Vilmos kalandjai (1986), A Gyémánt fivérek (1988), Poirot (1989), Anna Lee (1994), Poirot: Az ijedt szemű lány (1995), Poirot: A kiséger mindent lát (1995), Kisvárosi gyilkosságok (1997), Poirot: Lord Edgware halála (2000), Gyilkos ösztön (2001), Gonosz falu (2002), Foyle's War (2002), Az első bevetés (2006).

Anthony könyveinek a műfaja határeset, átmenet a kaland és krimi között.

Most pedig az Alex Rider sorozatról fogok beszélni. Ennek 7 része van és készül a nyolcadik plusz a kütyükkel foglalkozó. A sorozatban Alex bűnözőket üldöz vagy elveszett családja után kutat. Ki is Alex? 14 éves srác, akinek normálisan vannak haverjai, tanul. De egyszer csak az MI 6 kiragadja a normál életből, és kém farag belőle. Kém kerkedvezménnyel. Az Első bevetés című könyvből megtudjuk, hogy szülei meghalnak. Az után megtudjuk, hogy nevelője egyben nagybátyja üzleti ügyekben járja a világot. Ian bácsi hirtelen meghal s a 14 éves Alex körül elegáns, és titokzatos urak tűnnek fel. Vállalják az iskoláztatását, maradhat a jól megszokott otthonában, cserébe egy kis szívességet, kérnek a sportos, jó kiállítású sráctól. Sok töprengésre nincs módja. Hamarosan egy gyorsított kommandós kiképzésen találja magát, majd bevetik egy sötét ügy felderítése érdekében. Megbízói ugyanis úgy gondolják, hogy a férfi titkait, aki egy örült terv megvalósításán munkálkodik, csak egy minden gyanú felett álló gyerek fürkészheti ki. A tét óriási, a vállalkozás enyhén szólva kockázatos. De Alex kis szerencséivel, hősies magatartással, magabiztos hozzáállással megoldja a feladatot. Ezzel az MI 6 hivatalos kémje lett. Kém kerkedvezménnyel! Az első bevetés után hajmeresztő kalandok várnak rá. A megrendelések sorozata következik. Egyik ügy vonzza a másikat. De miért is fogadja el? Talán, azért mert apját bérgyilkosnak nevezték. Gondolom mindenkit, érdekel családjának a múltja. A kérdés hogyan viseli a nehéz feladatokat, a társai előtt a titkolózást, és a rengeteg alaptalan vádat? Nehéz őszintének lenni, nem vállalhatja nyíltan a tetteit, tanulása hanyatlik. Hogyan bírja mindezt egy 14 éves, átlag iskolába járó diák, anélkül hogy bárkivel megosztaná problémáját? Erről olvashatunk a sorozat köteteiben. Valahol itt van elrejtve a Horowitz-titok egy 13 éves fiú számára. Kaland, hősiesség, titok. Ez tartja ébren az olvasó figyelmét, s a cselekmény elsodorja magával az olvasót Alex világába. Olyan izgalmasak a kalandok hogy az olvasó nem tudja letenni a kezéből. Talán ezért szeretem ezeket, a könyveket.

Jó szívvel ajánlom mindenkinek.

Goretity Franciska: Szabó Magda: Abigél

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 5.b)

Az Abigél című regényt azért választottam rövid beszámolómmá tárgyaúl, mert magát a könyvet is nagyon szeretem, és annak íróját is. Ezen kívül szomorú aktualitása is van választásomnak, mivel alig egy éve, hogy a szerző elhunyt, pontosabban 2007. november 19-én 90 éves korában.

Az alábbiakban Szabó Magdát és az oly sokak által kedvelt ifjúsági regényét, az Abigélt, szeretném bemutatni az itt jelen lévő hallgatóságnak. Ezt a könyvet az író a II. Világháború után írta 1978-ban, visszaemlékezve diákéveire.

Debrecenben számos helyen őrzik Szabó Magda emlékét, mivel ő is itt élt 1917 és 1942 között. (Szeretném hozzáfűzni, hogy az író városunkban született 1917. október 5-én.) Bár később elköltözött innen, szívében egészen haláláig igaz debreceni maradt, mindig így nyilatkozott szülővárosáról: „Ha Debrecenbe akarok menni, s ilyenkor megkérdezik, hogy hová, azt felelem: haza. Harminchárom év nagy idő Nekem nem volt elég arra, hogy tudomásul vegyem: elköltöztem. A haza, nyilván holtig, mindig csak Debrecen.”

Említettem, hogy a városban sok helyen emlékeznek meg az írónőről, itt példaként felhozhatom a Dóczy Gimnáziumot, ahol emlékszobát rendeztek be, nem véletlenül, hiszen az író 12 évig növendéke, majd 2 évig tanára is volt az iskolának. Épp ezekben a napokban Szabó Magda

emlékhetet tartanak, melyben az iskolát a diákok Matula Leánynevelő Intézeté, az Abigél című regény helyszínévé varázsolják néhány napra. Az író a fentiekben említett gimnáziumról, a Dóczyról mintázta az árkodi leányiskolát, a Matulát. Továbbá említhetem még az Aranybika Szállót, ahol az írónak külön szoba volt fenntartva életében, mely ma már nyitva áll a nagyközönség előtt. A könyvből film is készült, melyet értesüléseim szerint városunkban is forgattak.

A bemutatandó regény egy gimnazista korú lányról szól, akit tábornok édesapja Budapestről Árkodra (ma Szerbia területén található, szerb nevén: Jarkovac), az említett iskolába ad, mert apja úgy ítéli, többé nincs biztonságban a fővárosban. A katona nem mondja el Ginának, a lányának, hogy politikai okokból hozta őt ide, és a lány nem érti, miért kell elhagynia otthonát. A vallási iskolában nagy szigorúság és puritánság fogadja, eltérően korábbi, tehetősnek mondható polgári életmódjától.

Társaival eleinte jól alakulnak a dolgok, de aztán megromlik a viszonya velük, mert egy meggondolatlan pillanatában elárulja osztálya – szerinte gyerekes – hagyományait az igazgatónak, és ezzel büntetésbe sodorja valamennyiüket. Ezután Gina teljes kirekesztettségben él jódarabig. Ekkor elhatározza, hogy megszökik az osztálytól egy régi, azóta már felnőtt diák uzsonnájáról, melyre a nő meghívta a lány osztályát. Ám az állomáson Gina belebotlik a kétbalkezes latintanárbá, aki azonnal visszaviszi őt az intézetbe.

Az iskola kertjében áll a bibliai Abigélt formázó kőszobor. Nyilvánvalóan és jogosan felmerül a kérdés: Miért Abigélnak nevezik a szobrot. Nos, Abigél a Bibliában szerepel Dávid király feleségeként, aki megakadályozta, hogy háború törjön ki férje és annak ellensége között. Úgy is mondhatnánk, hogy ennek a nőnek békítő szerepe van a Szentírásban. Abigél neve Sámuel 1. könyvében található, innen az idézet is: „És Abigél sietve felkele, és felült a számarra ..., és elment Dávid követei után, és az ő felesége lőn.” A regényben, emögött a szobor mögött titokzatos jóakaró rejtőzik, ki ismeri a lányok mindennapi problémáit, és segít annak, aki segítségért fordul hozzá. Véleményem szerint a szobor mögött rejtőző csodatevő személy azért viseli a regényben ezt a fedőnevet, mert itt is ugyanazt a funkciót tölti be, mint amit a Bibliában. Ginánál is ez a személy jelentkezik levélben, és kéri őt, hogy béküljön ki osztályával.

Egyszer apja meglátogatja lányát az intézetben, és Gina könyörög neki, hogy vigye haza. Elmondja neki szökési kísérletét is. Eztán a tábornok belátja, hogy nincs más választása, mint elmondani lányának azt, amit korábban elhallgatott előle, vagyis, hogy politikai okokból hozta őt ide, mert csak egy ehhez hasonló zárt intézetben reménykedhetett gyermeke teljes védelmében. Elmondja, hogy van itt Árkodon egy személy, ő az árkodi ellenálló. Ha Gina veszélybe kerül, és apja nem tud segíteni rajta, akkor ez az ember rejtegeti tovább majd a tábornok lányát.

Mivel Gina rádöbben, valószínűleg a háború végéig itt kell rejtőzködnie, hogy apja véghezvihesse politikai küldetését, elhatározza, hogy kibékül osztálytársaival, és egy légvédelmi próbán ez sikerül is neki. Ám egy nap, mikor az osztály éppen istentiszteletről megy hazafelé, Gina belebotlik abba a katonafiúba, Kuncz Feribe, aki udvarlója volt azelőtt, hogy még Pestről Árkodra jött volna, de ez a találkozás újabb bonyodalmakhoz vezet. Feri éjszakai találkozóra hívja a lányt a Matula kertjében. Ő ki is szökik a megadott időpontban. Az udvarló szerint a tábornok halálos beteg, és Ferinek rögtön hozzá kell vinnie Ginát. Megbeszélik, hogy következő éjjel is találkoznak, de akkor a fiú magával is viszi őt. A lány vakon bíz Feriben, mert azt hiszi, ő a titokzatos ellenálló, aki apján kívül rendelkezhet vele baj esetén. Az ezt követő éjszaka megpróbálják a szökést, de ez nem sikerül nekik. Ezután Gina egy levelet talál szekrényében Abigéltől, melyben a levél írója arra kéri, hogy ne bízson meg a hadnagyban, mert ő a németek oldalán áll, vagyis ő a lány apjának ellensége, és a tábornokot letartóztatták. Ezentúl Abigél rendelkezik Ginával, csak akkor mehet, ha ő küld érte.

Nem sokkal ezután Kuncz Feri jelentkezik az igazgatónál, a szigorú, de gerinces Torma Gedeonnál, és követeli tőle, hogy adja ki neki Vitay Georginát, mert édesapja beteg. Ám az igazgató nem teljesíti Feri kérését, mert ő úgy egyezett meg a tábornokkal, hogy kizárólag neki adhatja ki a gyermeket. (Itt mutatkozik meg Torma már említett erős jelleme.) Később az igazgató névnapján éppen ünneplik ezt a jeles eseményt, amikor belép Horn Mici, (az a régi diák, akinek az

uzsonnájáról Gina meg akart szökni) és elmondja a pesti diáknak, hogy ma este végleg el kell hagynia az intézetet. A történet végén az is kiderül, hogy ki is volt a titokzatos jötevő, Abigél.

Ez a regény számomra azért különleges olvasmány, mert a könyv szereplői korban közel állnak hozzám, továbbá a történet olyan történelmi kort idéz meg, melyről személyesen már csak dédszüleinktől hallhatunk. A mű jelenetei életszerűek, olyan problémák adódnak benne, mint amilyenekkel egy hétköznapi ember szinte nap, mint nap találkozik, többek között jómagam is. A regény szereplői nem idealizáltak, olyan erkölcsi rend mutatkozik meg náluk, mint az elvhűség, a kötelességek iránti elhivatottság, a szilárd jellem, melyek mind olyan tulajdonságok, amiket ma is követendő példaként tekinthetünk.

Az Abigél című könyvet sokan csupán lányregényként tartják számon, véleményem szerint alaptalanul, mivel sokkal többről van benne szó, mint amennyit egy tipikus lányregény tartalmaz. Bár tinédzser lányokról szól és helyenként romantikus, szenvedélyes hangnemű, olyan erkölcsi tanítás is rejtőzik a sorok között, mely minden korosztályhoz szól. Sokak szerint, többek között szerintem is, ez az ifjúsági regény komoly, gondolkodtató, ugyanakkor szórakoztató és helyenként humoros történet, nem csoda, hogy a magyarok többsége szívesen veszi a kezébe Szabó Magda egyik legjobban sikerült művét.

Csúry Mátyás Keresztély: Rejtő Jenő: Pizskos Fred, a kapitány (*Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 6.b*)

Rejtő Jenő (született *Reich Jenő*, írói álnevei: *P. Howard, Gibson Lavery*) magyar író. Látszatra ponyvaregényeket írt, azonban életművét manapság már az irodalmi körök is nagyra értékelik. Olvasottsága Jókai Mórival vetekszik. A pesti művészi élet ismert alakja volt, barátság fűzte a kor jelentős művészeihez, így például Karinthy Frigyeshez és Kabos Gyulához is. Harmincnyolc éves korában munkaszolgálatosként halt meg Ukrajnában, Jevdokovóban.

1905. március 29-én született Budapesten harmadik gyermekként egy zsidó családba Reich Jenő néven. Bátyjai *Lajos* és *Gyula*. A magyarosítás során a *Rejtő* nevet választotta magának. Egykori lakásukat ma emléktábla díszíti. Gyenge testalkatú gyermek volt, csak kamaszkorában erősödött meg. Elemi iskoláit a Kertész utcai községi *Polgári Fiúiskolában* végezte. Magyar, német és történelem tárgyakból jó volt, de általában csak elégséges. Elemi után kereskedelmi iskolába került, de onnan hamar kirúgták. 19 évesen jelentkezett színi tanulónak Rákosi Szidi színésziskolájába. Sok tehetsége nem volt, évekig csak statisztaszerepeket kapott. Közben gyermekkori barátjával, Buttola Edével *Nagykörút* néven újságot adott ki, de ez csak egyetlen számot ért meg. Színészként később komolyabb szerepeket is kapott, de csalódottá vált a „csak jó” alakításai miatt. Már ekkor eltávolodott a színjátszástól, de amikor egy előadáson, mint sebesülthordozó a nyílt színen elejtette *Törzs Jenő* színészt, mennie kellett a színháztól. Tizenkilenc évesen Heltai Jenő és Márton Miksa ajánlólevelével Berlinbe utazott, hogy az ottani színházakban tanulja a színészmesterséget. Mivel szerepet nem kapott, és a pénzéből is csakhamar kifogyott, továbbállt a városból, és igen hosszú, két évig tartó utazgatásba kezdett. Bejárta egész Európát, sőt még Észak-Afrika partjain is megfordult. Utazásai során rengeteg munkát elvállalt, volt többek között hajómunkás, heringhalász és mosogató is. Marseille-ben végkimerültségében jelentkezett a Francia Idegenlégióba, de a kimerítő életforma hamar megtörte, és az ezredorvos egészségügyi okokból leszerelte (van olyan vélekedés is, mely szerint megvesztegette az orvost, és olyan is, hogy nem leszerelték, hanem egyszerűen megszökött). Ezután kisebb-nagyobb kitérőkkel visszatért Budapestre. Egy év múlva újra útra kelt, és Bécsbe utazott. Közben Budapesten a halálhírét keltették, Karinthy Frigyes pedig, aki a párfogója volt, írt egy cikket róla a Pesti Naplóba, melyben arra kérte, hagyja abba a bujkálást, és fedje fel magát. Erre Rejtő hazatért. Gyermekkori barátjával, Nádasi Lászlóval bohózatokat kezdett írni. Első közös darabjukat, a *Gengszteridillt* 1932-ben mutatták be. Rejtő egyre ismertebb lett, színpadi kabarékat és operettszövegeket írt, az egyik legsikeresebb művét, az *Aki mer, az nyer* című színdarabot 1934-től több mint százötven alkalommal adták elő. A színpadi művek mellett ekkoriban kezdett ponyvaregényeket írni, első alkotásai – melyek „filléres regény” formájában jelentek meg – a *Párizsi front*, a *Vissza a pokolba*, a

Minden jó, ha vége van, vagy a Jó üzlet a halál voltak. Eleinte Laverg álnéven írta a regényeket, majd amikor jelentős sikereket ért el, bevallotta, hogy ő volt a szerzőjük. A Nova kiadó hatására felvette a *P. Howard* álnevet, mert a tapasztalatok azt mutatták, a vásárlók előnyben részesítik az angol írók munkáit. A vadnyugati regényeket *Gibson Lavery* néven írta.

Műveihez 1956 előtt csak a feketepiacon lehetett (borsos áron) hozzájutni; új kiadásban *A láthatatlan légió* jelent meg elsőként, 1957-ben a Magvető Könyvkiadónál. Ekkor állítólag a feketepiaci árusok megfenyegették a kiadó igazgatóját, hogy lelövik, ha kiad még egy Rejtő-regényt. Ezután azonban sorra jelentek meg regényei, 1966-tól az Albatrosz Könyvek sorozatban. Sok mű ezekben az években érte meg legelső kiadását. Ezen regényeket bátyja, dr. Révai Gyula rendezte sajtó alá. Elsősorban humoros témájú könyvek írójaként ismert. Sajátos humorú, gyakran idegenlégiós témájú kalandregényeket, kisregényeket írt, amelyek rendszerint folytatásokban jelentek meg a lapokban, ill. a *Nova* kiadónál könyv formában. Stílusában tudatosan törekedett a filmszerű vágások technikájára: „bementünk a bakterházba, azután elhelyeztük a baktert az ágy alatt”, a felgyorsult cselekményt rövid, egy-két szavas mondatokkal fejezte ki. Humora bölcselkedő megjegyzéseiben is érvényesült, például: „*Az élet olyan, mint egy nyári ruha mellénye – rövid és céltalan.*” (*A szőke ciklon*) „*A nő olyan, mint egy költői hasonlat – ha szép, az sem baj, hogy semmi értelme.*”

Híres Rejtő- alakok

Buzgó Mócsing: Az igazi Trebitsch, részeges tengerész (Rejtő valós személyről mintázta).

Fülig Jimmy: Első tiszt, majd hajóskapitány, egy ideig a Boldogság-sziget nevű állam uralkodója, rendszeresen naplót vezet, helyesírása messze földön híres. Meggyőződése, hogy a jómód és az izlés legjobb kifejezője egy bőr kamásli, mely mindenki más számára idétlen viselet. Összeférhetetlen Pizkos Freddel, az öreg kapitány rengetegszer becsapta, mégis összeállnak különböző alkalmakkor a haszon reményében, legyen az életmentő akció, vagy csatahajólopás.

Pizkos Fred: A Kapitány, egykori tengerészeti tiszt, Fülig Jimmy örökös bajba keverője. Mindig magánál hord egy hatalmas revolvért, öltözete egy hatalmas, hónaljban kissé bő nadrág, és egy elnyűtt kapitánysapka. Karvalyorrú és -körmű alak, aki pénzért bármire hajlandó, kivéve a mosakodást. Kétszínű, lelkivilágáról, ha van neki olyan, keveset tudni. A Szingapúri alvilág mitikus alakja, a „serény múmiák” klub tagja, ahova rajta kívül csak egy elvetemült bűnöző tartozik. Legendás tengeri medve, aki elől a legdurvább kikötői jasszok is félreállnak, ha közeledik. Igaz, ha rejtőzködni kell, párját ritkítja ötletekben. Egy alkalommal a San Franciscó-i rendőrség alagsorában lakott, máskor egy poggyászban utazott a Honolulu Star óceánjárón.

Wagner úr: Előéletéről keveset tudni. Valamikor a telegráf feltalálása előtt részegedett le, azóta szinten tartja magát. Egy hatalmas pofontól egyszer belezuhant egy kád zománccfestékbe, azóta kék szakállal járja a világot. Néha operarészleteket énekel, mindenkit Sztrovacseknek hív. Egy expedícióra az összes eszköz, amit magával vitt egy csokor száraz virág és egy kajütajtó volt.

Rejtő művei közül a „*Pizkos Fred, a kapitány*” tetszik a legjobban, mivel a legtöbbet ebben a műben szerepel Pizkos Fred. Szeretem a furfangosságát, ügyességét, és ahogyan Rejtő az egészet teletűzdeli a maga sajátos humorával. A másik főszereplő: Fülig Jimmy (uralkodása alatt Don Fülig di St. James), sajátos helyesírású volt matróz, most a „Hűséges Almák” klubjának tagja, egy olyan klubnak, amely már a felső 1000-hez tartozik (ez úgy jön ki, ha az ezret elosztjuk az öt klubtagra, ez fejenként 200 év, ami összesen a börtönben letöltött, letöltendő évek, és atyáik börtönéveinek számát jelenti). A harmadik pedig St. Antonio, Almira hercege, aki szerepet cserél Fülig Jimmyvel, és Jimmyből így lesz (egy ideig) uralkodó.

A regény tartalma: A *Honolulu-Star* szállásmestere egy verekedés folytán összeismerkedik Jimmyvel, és a szállásmester rövid úton szerződteti Jimmyt a kiütött fűtő, és pincér helyébe. Jimmy itt ismerkedik össze az inkognitóban, Mr. Irving álnéven utazó St. Antonio herceggel. A hajóút közepén egy hullá töbszöri visszatérése borzolja idegeinket, aki történetesen St. Antonio nevelője, aki a hajóút elején még élt. A hajóút végén úgy dönt Fülig Jimmy és St. Antonio, hogy szerepet cserélnek. Ebből bonyodalmak adódnak, és St. Antonio vágya beteljesül, vagyis bekerül a legmélyebb körökbe. A főszál Antonionál van, de mi betekintést nyerhetünk Jimmy naplójába is.

Később egy titkos segítő folytán mindenki a maga helyére kerül. (Még a megboldogult régensherceg is.)

Jó néhány könyvét olvastam már, s akárhányszor egy újabb Rejtő-regény kerül a kezembe, alig várom, hogy a már jól ismert alakok újabb kalandjait élvezhessem. Olvasásuk közben én is a történet részesének érzem magamat, s kedvenc szereplőimmel együtt élem át az izgalmasabbnál izgalmasabb eseményeket. Nem véletlen, hogy annyian olvasták és olvassák ma is, hisz magam is tíznél több könyvét ismerem, de még mindig nem tudom megunni Rejtő stílusát!

Hálásak lehetünk annak az igazgatónak, aki az említett színházi balszerencsés eset után elküldte munkahelyéről, mert ha nem így tett volna, talán továbbra is csak közepes tehetségű színészként élte volna életét, s eszébe sem jutott volna regényírásra adni a fejét. Legalább ennyit köszönhetünk annak az ezredorvosának, aki leszerelte Rejtőt a légióból, s ezzel is hozzásegítette, hogy rátaláljon az igazán neki való feladatra, az író pályára.

Az utókor nevében hálás szívvel gondolok e két emberre, s persze nem mellékesen Rejtő Jenőre is, akik nélkül az én előadásom sem jöhetett volna létre. ☺

Szántó Lili: Gyerünk haza! Nógrádi Gábor könyvei (Ibolya Utcai Általános Iskola 6.a)

Az első könyv, amit Nógrádi Gábortól olvastam, a Pete Pite című volt. Ez annyira megtetszett, hogy elhatároztam, még több Nógrádi-könyvvel ismerkedek meg. Miután elolvastam az író majdnem minden könyvét, kezembe akadt a Gyerünk haza! Mikor olvasni kezdtem, azt hittem, egy átlagos könyvről van szó, de később rájöttem, hogy nem így van. Éjszakába nyúlóan olvastam, nem voltam képes letenni. Na de miről is szól ez a humoros, mozgalmas történet? Elmesélem:

Vajon, hogy kerül két angol gyerek Magyarországra, egy világvégi kis faluba? Miért kell nekik mindennap hajnalban a kakas kukorékolására kelniük, ahelyett, hogy délig a londoni pihepuha ágyikójukban lustálkodnának? Mindenről hőseink, Robert és Eszter szülei, Éva és Tony tehetnek! Ők akarták, hogy gyermekeik két hónapot töltsenek Kokason, Éva szülőfalujában. Bár Éva élete legsodálatosabb helyének mondja ezt az Isten háta mögötti kis községet, a gyerekeknek csöppet sem tetszik. Ki tudja, Éva miért nem említette, hogy Erzsike néni minden reggel egy véres késsel gyilkol meg egy ártatlan tyúkot, és hogy a részeges Józsi szomszéd naponta rendez családi „kergetőzéseket”. Nem csoda, hogy a gyerekeknek nem tetszenek a körülmények, ezért elsőként a 6 éves Eszter dönt úgy, hogy megszökik nagyszülei házőrzőjével, Bobi kutyával. Robert, mivel szereti és félti hűgát, utána indul az öreg kancával, Sári lóval. Amint Erzsike néni észreveszi a gyerekek szökését, hatalmas visítózások közepette értesíti Sanyi bácsit, aki nyomban Trabantba ül, hogy Józsi szomszédval együtt megkeressék a kis szökevényeket. Hőseink azonban már messze járnak.

Tudták kedves hallgatók, hogy a tehenek szeretik a Trabant karosszériját? Bizony Sanyi bácsinak éppen hogy a motort sikerült megmenteni, miután kimásztak az árokból. Na de hogy kerültek ők oda? Az úgy történt, hogy az autó fél óra kocsikázgatás után felmondta a szolgálatot, így Sanyi bácsi – mivel mesterember volt – szétszedte a rozoga járgányt, de mivel rosszkedve is volt néha-néha, belekortyolgatott Józsi szomszéd pálinkájába. Így nem csak a rosszkedve, de az esze is elment. A Trabantot összerakta, csak éppen a motort hagyta ki belőle. Ezen Józsival annyira nevettek, hogy begurultak az árokba és aludtak reggelig.

Na de térjünk csak vissza hőseinkhez, akik körülbelül egy időben a tehenek elkergetésével némának tettetik magukat Nyíregyházán. Majd potyautasok lesznek egy debreceni vonaton, ahol találkoznak egy vigyori cigánnyal, akinek hat gyereke van, majd egy rendőrrel, aki tulajdonképpen egy kétsoros vers miatt lett rendőr. Csatlakoznak a Cirkusz Euro Papához és kiderül, hogy a cirkuszigazgató valójában gyerekcempész. Hőseink kezdik megszeretni ezt a kis országot és Kokas felé veszik az irányt, ahol aggódó szüleik várják őket. A Cirkusz Euro Papának viszont van még egy tartozása. A majdnem sikeres gyermekrablásért cserébe fel kell lépniük Kokas főterén. A cirkusz társulata a valaha volt legsikeresebb előadást mutatta be. Ezután Robert és Eszter még egy hónapot töltött Kokason, ebben a világvégi kis magyar faluban.

Végezetül egy pár mondatot szólok a szerzőről:

Nógrádi Gábor, a mű írója Nyíregyházán született 1947. június 22-én. Ötéves volt, amikor édesanyja megtanította írni, olvasni. 1964 óta publikál. Huszonéves korában megjelent első verseskötete, ifjúsági regénye, melyet cseperedő, olvasni szerető gyermekei inspirálására írt meg. 1992-től szabadfoglalkozású író. 2000-ben a Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa az év legjobb ifjúsági könyvének járó díjjal tüntette ki Pete Pite című gyermekkönyvét.

Burger Cintia: Az olvasás eltűnése napjainkban

(Dózsa György Általános Iskola Újkerti Tagintézmény 6.b.)

Vajon miért olvasnak napjainkban a gyermekek olyan keveset? Kevés a könyv? Esetleg nem lehet könyvet kapni? Nincsenek könyvtárak, könyvesboltok? Erre szeretnénk választ kapni ebben a fogalmazásban.

Nézzünk szét először a tágabb környezetünkben. Találunk könyvesboltot a városban? Persze hogy találunk. Látogassunk el egybe akkor. Kínálatban nincs hiány: színesebbnél színesebb, változatosabbnál változatosabb könyvek sorakoznak a polcokon, minden igényt és érdeklődést megcélözva. Mesekönyvek, regények, életrajzok, földrajzi leírások csábítanak bennünket különböző világokba. Tehát a hiba nem itt keresendő.

Menjünk kicsit közelebb. A könyvtárba. Legtöbb gyerek erre a helyre lépten-nyomon rátalálna, hiszen alig van olyan iskola manapság, ahol ne lenne könyvtár. Ez igazán érdekes hely. Itt aztán válogathatunk kedvünkre, és pénztárcánk sem szab határt olvasási kedvünknek.

Sőt, a könyvtáros nénik szívesen adnak segítséget, tájékoztatást mindenféle témakörben. Arról nem is beszélve, hogy mennyi gyűjtőmunkát lehet készíteni a tanórákra, miközben észrevétlenül böngészünk, olvasunk egy könyvet! Persze kedvencek itt is vannak, nem csak a tananyagokkal kapcsolatos témák: ifjúsági regények, gyermekkönyvek, verses kötetek. A hangulatos kialakított olvasósarokban át is lapozgathatjuk ezeket, félig belemerülve csodálatos kalandokba, majd szaladni haza, alig várva, hogy a kölcsönzés után, teljesen elmerüljünk bennük. A hibát mégsem itt kell keresni.

Ezért hát menjünk csak haza. Már majdnem nyomom a gombot a számítógép beindításához, már éppen keresem tekintetemmel a tévét, mikor eszembe jut, miért is jöttünk ide együtt most.

Nézzünk szét a szobánkban. Ugye, hogy ott van a könyvespolc? Jéé, szinte fel sem tűnik már, amikor a szobába lépek! Láthatatlan lett. Pedig ott van. És rajta az a kis vékony, kemény táblás verses könyv, amiből anya az első mondókát tanította, ott a mesekönyv, gyűrötten, foltosan: mennyit nézegettük az öcsémrel a képeit! És az a másik, vastag, azt meg a nagymamától kaptam, a József Attila összes versei pedig apával közös szerzeményünk: egy kiadású akadtunk rá. Szóval könyv az van...

De van tévé, meg számítógép is. Ami érdekes, csábító, készen kapott képanyag. Csak egy gombnyomás, és elém tárul színes, mozgó képekben a történet. Igaz, hogy a filmben az a színész, nem is tetszik annyira ... és nem is úgy mondta el azt a mondatot, ahogy én mondtam volna ... nem úgy nézett, nem úgy járt, nem úgy énekelt! Én, amikor olvastam, másképp olvastam! Pedig a szöveg ugyanaz. Nem értem...

Ez lenne a megoldás a kérdéseinkre? Igen. A mai világban bizony hajlamosak vagyunk talán lustaságból, divatból, esetleg megszokásból elfogadni az elénk tárt dolgokat. Könnyebb és gyorsabb megnézni egy filmet, mint ugyanazt a történetet napok alatt elolvasni. Könnyebb belecsöppenni egy előre gyártott számítógépes játékba, ahol nem kell sokat töprengeni, csak lépegetni a számunkra megtervezett úton. Készen kapunk ebben a rohanó világban, számos fantáziát.

De hol marad akkor a miénk? A saját János vitézünk, Mátyás királyunk, hétfejű sárkányunk, hős lovagunk? Az olvasás fontos dolog egy ember életében: szókincsünket bővíti, tanulási képességeinket fejleszti, kifejező készségünket segíti elő, miközben határtalan utazást tehetünk a fantázia világában.

Kedvenc könyvem:

Nekem nincsen kedvenc íróm, mert a könyv első pár oldalától függ, hogy az adott mű, tetszik-e?

A kedvenc könyvem Móra Ferencről a Mindenki Jánoskája, mert megismertet minket, hogy a szegény és gazdag emberek hogy és hol élnek, s mert mesélve tanít. A mű ma gyerekek számára lehet érdekes. Thurán Benedek láthatatlanul, az emberektől elzárkózva él sötét, komor kastélyában, ahol csak a varjak káromgása az élet jele. Nincs senkije: se rokona, se barátja. Egyetlen unokája, még típegő korában, már vagy tíz éve eltűnt. Velük szemben van két falu a Reszege partján: Cirák és Nyirák. Lakói maguk közt testvériesen élnek, egymással ellenségeskednek, de inkább gyerekes évdés ez, semmint rosszindulatú acsarkodás. A két falunak van egy koldusa: Posztószél Antal és egy cigány: Fütü. Mindenki szegény, mindenki kiszolgáltatott Harkaboszun, a gonosz kasznáron keresztül Thurán Benedeknek. Életükben a változást Jánoska megtalálása hozza, aki Posztószél, az öreg koldus gyámsága alá kerül, s segít minden rászorulónak, s mivel mindenki rászoruló, mindenkire. Így lesz Mindenki Jánoskája.

Egyszer aztán szörnyű idők jönnek, még a föld is sír a nagy nyomorúságban. Harkabosz mégsem könyörül, kérlelhetetlenül követeli az adót. Végül helyette két gyereket visz: Veronkát, Posztószél unokáját, és Jánoskát. Ők a sötét házat szeretettel töltik meg: Mindenki megjavul, a fák kizöldülnek, a varjak helyébe galambok telepednek, a sivár kertbe virágok nőnek, a komor kastélyt napfény és vidámság tölti be. Végül kiderül, hogy Jánoska Thurán Benedek elveszett unokája, és örök boldogság köszönt a vidékre. A meglepő fordulat a végkifejletben – Jánoska származása – sem ér váratlanul bennünket, hisz első pillanattól kezdve sejtettük, legfeljebb nem tudjuk, hogy derül majd ki. A Mindenki Jánoskája c. könyv lehetne kötelező irodalom, hiszen érdekes, és szép mű.

A könyvélményeimet általában megbeszélem vagy a barátnőmmel, vagy édesanyámmal. Ez nagyon fontos nekem, hiszen az ő véleményükből is meríthetek fantáziát. A könyveimet általában könyvtárból kölcsönzöm, vagy nagyritkán megveszem, vagy ajándékként kapom. Gutenberg-galaxisa veszélyben van az elektronikus világgal szemben, hiszen senki nem szereti napok alatt elolvasni azt, amit akár meg is nézhet a televízióban, letölthet az internetről.

Rendszeresen olvasok, mert szerintem nincs annál jobb dolog, mint a képzelet világában szárnyalni. A könyv fejleszti a képzelőerőt, csiszolja a lelket. Amit olvasok, az megmozgatja a gondolataimat.

Domokos Anita: „A könyv közkinccs. Ha megveszed, akkor sem a tiéd – legfeljebb halálodig.”
(*Dózsa György Általános Iskola Újkerti Tagintézmény 6.b*)

A gyerekeknek ma már nincs türelmük az olvasáshoz, ami pedig még ennél is komolyabb baj, igényük sincs rá. Régen, mikor még nem voltak se mozik, se diszkók, az embereknek az olvasás volt az egyetlen szórakozási lehetőségük. Az is remek kifogás lehet a könyvek ellen, hogy inkább megnézzük egy adott mű filmváltozatát, de hidd el, az sosem lehet olyan jó, mint az eredeti, hisz olvasás közben szárnyalhat a fantáziánk, elképzeltük a szereplőket és környezetet, míg a mozivásznon csak egy előre gyártott világot láthatunk, amibe mi már nem „szólhatunk” bele. Problémának számíthat az is, hogy sokaknak az, hogy „könyv” és „irodalom” nem mond egyebet, mint a régi írók és költők művei, na meg az állandó kötelezőolvasmányok. Ez pedig nem így van, hisz mindenki biztosan találna olyan műveket, ami a saját korosztályának és érdeklődési körének szól. A felnőttek is nagyon keveset olvasnak, ezért a gyerekek számára egyre kevesebb a követendő minta.

Kedvenc művem a Pál utcai fiúk. A könyv bárkinek szólhat, nem korosztálytól függ. Ez a regény a kedvencem, mert közelebb áll a valósághoz, mint más ilyen és ehhez hasonló mű. A mesékben mindig a jó nyer, és a gonosz megkapja méltó büntetését tette miatt. De a valóságban nem mindig így történik. Igazából ebben a regényben nincs vesztes és győztes. Itt az író a küzdelemről, odaadásról és az önzetlen barátságról ír. Két tábor áll szemben és küzd egymással: a Pál utcaiak és a fűvészkertiek. Azért harcolnak egymással, hogy legyen hol játszaniuk. Mind pesti gyerekek, és Pesten akkoriban kevés volt a labdázásra és gyermekjátékokra alkalmas hely. Ebben a regényben a küzdelem és a csatának a vége Nemecek halála lett. Boka elmondta Nemeceknek, hogy a gittegylet mindent megbánt vele kapcsolatban és még díszoklevelet is készítettek neki, amiben bocsánatot kérnek, és csupa nagybetűvel írják a nevét, de a kis Nemecek nem hitt Bokának.

Megtudta, hogy a Vörösingesek új vezért választottak, az idősebb Pásztort, de kitiltották őket még aznap este a Fűvészkertből, mert a Fűvészkert igazgatója megelégedte a nagy lármázásokat. A kis Nemecek a láztól már mindenfélét elképzelt. Sem a szülei, sem Boka nem tudta lecsitítani. A kisfiú biztosan tudta, hogy meghal. Mire megérkezett az egylet, hogy átnyútsák a díszoklevelet, Nemecek már meghalt.

A fiúk hazamentek, Boka pedig a városban bolyongott, majd a grundra ment be, hogy kisírja magát. Tanúja volt, hogy Barabás és Kolnay ünnepélyesen kibékültek. Nemeceken és a grundon tűnődött és a kunyhóban furcsa szerszámokat látott meg. Ekkor tudta meg a tóttól, hogy a grund tulajdonosa házat épített arra a helyre, amiért ők harcoltak, amiért Nemecek az életét adta.

Azért lett a kedvencem, mert az élet minden ága-boga benne van: iskola és játék, barátság, harc és összetartás – minden, egészen a halálig. Írója jól ismeri a gyerekek és az ifjúság érzelmi és gondolatvilágát. Azonosul a gyermekkel, de közben véleményt is formál arról, hogy a gyermekhősök döntései helyesek-e vagy hibásak. S az író mindezt gyerekesnek, gyerekszívnek szólóan szötte regénybe.

Kovács Ákos: Janus Pannonius (Ibolya Utcai Általános Iskola 7.c)

Tisztelt Hallgatóim!

Egy csodálatos időszakban, különböző helyeken, különböző időkben indult világhódító útjára a *reneszánsz* kultúra, de egyértelműen az itáliai reneszánsz jelentette az első és legfőbb mozgatórugót az újjászülető világban. Az olasz városállamok meggazdagodott polgársága új életformát alakított ki. Az életet szabadon akarta élvezni, boldogan fedezte fel a földi élet szépségét, a jólétet és a szerelmet. Terjedni kezdett annak tudata, hogy Itália egykor a hatalmas Római Birodalom központja volt.

A reneszánsztól elválaszthatatlan filozófiája: a *humanizmus*. A gondolkodók vizsgálódásaik középpontjába az embert, vagyis a humánumot helyezték. Az ókori görög és római kultúra is emberközpontú volt. Ezért is lett követendő minta az antik múlt. Mohó kíváncsisággal ásták ki a régi műemlékeket, kutatták fel a latin és görög szerzők műveit.

„Janus Pannonius a reneszánsz magyar kultúra kiemelkedő költőjének szentmisével egybekötött újratemetésén több százan vettek részt a pécsi székesegyházban. A humanista költőpüspököt az altemplom falában helyezték el. Nagyságát Rétfalvi Sándor szobrászművész által készített síremlék, egy carrarai márványból faragott, földre hulló lepel és a költőt ábrázoló fejszobor hirdeti. A sírkövön latinul Janus sírverse olvasható.” (Magyar Nemzet) Janus Pannonius nagyságát mutatja az is, hogy ennyi évvel a halála után is elismerik a munkásságát. És most nézzük meg, ki is volt Ő! Csezmiczei János néven látta meg a napvilágot 1434-ben, Horvátországban, valószínűleg kismemesi család sarjaként. Névváltoztatásáról így vall:

„János volt a nevem, s Janus, ki e verseket írta!

Megmondom, ha netán, tudni kívánod okát.

Nem buta gögből hagytam cserben a régi nevem, nem!

Tudna-e bárki különb s szebb nevet adni nekem?

Ezt hittem magam is, s lásd, Janus lettem, amint a

Múzsza magához emelt s megkoszorúzta fejem.”

Híres pártfogóinak köszönhetően fényes jövő előtt állt. Anyai részről Vitéz János, aki a nagybátyja volt, Nagyváradra hívta, ahol a Hunyadi fiúk – László és Mátyás – is kezdték a tanulmányaikat. A diák Jánosban már ez időben is gyanítható volt a tudós költő. S merthogy a Hunyadiaknak szükségük volt jól képzett értelmiségre, ezért nekik ill. nagybátyjának köszönhetette, hogy elindult a Körös parttól a Duna felé úgy, hogy egyenest továbbmenjen a nagy hírű itáliai iskolába, Ferrarába.

Utazásáról így vall:

„A végtelen mezőket hó takarja

S a zöld berekre is, hol lomb virított,

Most téli zuzmarás lepel borul rá.
A Kőrös szép, de jobb, ha indulunk tán,
Soká tart, míg elérünk Ister úrhoz;
Fel hát az útra, társaim, siessünk!”

A Ferrarai Egyetem méltán volt híres, mert a kor híres költő pedagógusáé, Veronai Guarinoé volt. Aki kijárta ezt az egyetemet, annak nyitva állt Európa bármelyik híres egyetemének kapuja. Ferrarában már erős kritikájú tömör epigrammákat ír.

„Úgy áll Janusszal most egy vásznon Galeotto,
Szét nem tépheti már semmi erő frigyüket....
...Képeden élni fog arcunk sok-sok századon által,
Bár testünket a föld mély öle nyelte be rég.
Képeden, álljon bár a világ roppant tere köztünk,
Mégis szomszédok, mégis együtt lehetünk.”

A ferrarai tanulmányok után Padovában folytatta tanulmányait. Jogásznak készül, tudomány, költészet, szerelem tölti be életét.

„ Azt mondd, gyereked van tőlem, s jársz a nyakamra
Szilvia, furcsa e vád s jogtalan is kicsikém”

Miután befejezte a tanulást, hazahívták egyenesen az udvarhoz. Mátyásnak új országot kellett építeni, és ehhez új, képzett és művelt emberek kellettek.

„Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is ontja a szép dalokat.
Sokra becsülnek már, a hazám is büszke lehet rám,
Szellemem egyre dicsőbb, s általa híres e föld!”

Így Janus először a királyné kancellárja lesz, majd királyi kancellár, vagyis az egész udvar vezetője. Közben, nagybátyja és védnöke Vitéz János esztergomi prímásérsek lesz. A királynak szüksége van megbízható és művelt egyházi emberekre, mert az egyháznak is a király mellett kellett állnia. Így Janus Pannoniust papnak szentelik, és a pécsi püspökség élére állítják, de lelke mélyén világi ember marad. Élete nagy részét betölti a politika, és közéleti teendői, de nem tud a költészet nélkül élni. Életének ebben a szakában még mindig megmarad stílusának jellemző vonása, az epigramma.

Ezek után visszatér második hazájába, Itáliába, de immár magyar diplomataként. Mátyás, a török elleni szövetség létrehozásával bízta meg.

„Bontja a szent lobogót, viszi Mátyás a török ellen;
Rajta, segítsétek mind, egek istenei;....
...A csatavész közepette, fölébe borítva a pajzsod,
- Meg ne sebezhessek - védj te magad, Jupiter!”

Sikerrel jár, de itt kezdődik meg a tragédiája, hiába fogadták Itáliában: Firenzében és Rómában is nagy tisztelettel, de mégsem tud pénzt szerezni a pápától a török elleni hadjáratához.

Miután hazajön költészetének semmibe vétele, és kiújuló tüdőbaja fogadja. Vitéz János és egész köre, és ezáltal Janus is úgy érzi, hogy politikai elképzelésük csődbe jutott, mivel Mátyás politikája merőben megváltozott. Úgy érezték, a király nem cselekszik helyesen, ez által kegyvesztetteké váltak. Összeesküdtek a király megbuktatására, Mátyás azonban lecsapott rájuk, így ők úgy érezték, menekülniük kell. Janus futott Itália felé, de bujdosás közben meghül.

Harmincnyolcéves korában, tüdőgyulladásban meghalt 1472-ben.

„Együtt lett prédád élet s hírnév, te sötét nap.
Kincset mért gyűjtünk, ó, mi szegények? Ezért?”

Mátyás meggyászolta és kiadatta összegyűjtött költeményeit ... így vált ismertté az utókor számára.

Csukás Adrienn: Balassi Bálint
(Ibolya Utcai Általános Iskola 7.c)

Hunyadi Mátyás uralkodása után a 16. század a magyar reneszánsz második nagy korszaka. Annak ellenére, hogy mindez egybeesik a török elleni élet-halál harccal, az ország három részre hullásával, mégis sokszínű, eleven szellemi élet bontakozik ki. A reneszánsz irodalmi műveltség széles körben és már magyar nyelven terjed el. A magyar nyelvű irodalom első klasszikusának Balassi Bálintot tekinthetjük.

Zólyom várában született 1554. október 20-án. Apjától, Balassi Jánostól nemcsak szertelen, zabolátlan természetét kapta örökül, de politikai kegyvesztettségét, ellenségeit, rokon- és ellenszenveseit is. Kitűnő nevelést kapott. Egy ideig Bornemissza Péter, a század egyik jelentős írója, prédikátora tanította, aki a zólyomi udvar papjaként állt Balassi János szolgálatában. 1565-ben Nürnbergben folytatta tanulmányait. Életének első sorsdöntő mozzanata, mikor 1569-ben édesapját-hamis vádak alapján-összeesküvés vádjával letartóztatták. A családja Lengyelországba menekült, s követte őket a fogságból megszökött Balassi János is. Balassi János 1572-ben ugyan formálisan elnyerte a király bizalmát de a bécsi udvar jóindulatát visszaszerezni már soha többé nem tudta.

Balassi Bálintot apja 1575-ben elküldte a Báthory István elleni hadjáratba. Itt fogságba esett, de ennek ellenére barátként kezelték Erdélyben, s a fiatalember kitűnően érezte magát az olaszos műveltségű fejedelmi udvarban. Mikor Báthoryt 1576-ban lengyel királlyá koronázták, Balassi követte urát külföldre is. A Habsburg-udvar szemében ez egyet jelentett a felségárulással. Hogy apját és családját megszabadítsa az örökös zaklatásoktól, otthagya lengyelországi nyugodalmas és gyönyörű életét, s 1577-ben hazatért. Édesapja ekkor már halott volt. Balassi János eléggé zilált anyagi ügyeket hagyott maga után, ez megnehezítette fia életét.

A költőt 1578-ban hozta össze a sors élete szerelmével: Losonczy Annával. Szerelmük hat évig tartott, felhőtlenül boldog e viszony csak az első két-három hónapban volt. Ennek a végzetessé váló szerelemnek a tüzeiben bontakozott ki költészete, s vált az addig csak verselgető főúr igazi költővé, az első magyar lírikussá. Az szerelmet emberi élet egyik legfőbb értékének tekintette. Annához írott verseit versciklusba, Daloskönyvbe szervezte.

1578 nyarán 50 lóval járó hadnagyságot vállalt Egerben. Négy esztendőig szolgált itt, jelesen vitézkedve a törökkel de 1582-ben távoznia kellett. Ekkor keletkeztek vitézi versei. Bennük emléket állíthatott Egernek, a végvári hősök életformájának és önmagának is. A korabeli európai költészetben ez a műfaj ismeretlen volt, csak a mi törökellenes, kereszténységért vívott önfeláldozó harcunkban válhatott lírai műfajjává. Hogy zilált anyagi ügyeit intézze 1584 karácsonyán érdekházasságot kötött első unokatestvérével, Dobó Krisztinával, s hozományként elfoglalta Sárospatak várát. Ezzel a vérfertőzés és a felségsértés vádját vonta magára. Hiába tért át a katolikus hitre, házasságát érvénytelenítették, anyagi gondjai növekedtek, szerelmi botrányai növelték rossz hírét, s egyre lejjebb csúszott a társadalmi ranglétrán. Egy ideig Érsekújváron szolgált 100 lovas hadnagyként, de a főkapitány hamarosan kiutasította a várból, mert felesége belé szeretett.

Vakmerő házassági reményt táplált az időközben özvegygé vált Losonczy Anna iránt, de a dúsgazdag asszony hallani sem akart már a rosszhírű és vagyontalan emberről.

1589-ben a tatárok elleni hadjárat hírére Lengyelországba menekül. 1590 tavaszán a lengyelországi Dembnóban Wesselényi Ferencnél vendégeskedik, ki a néhai lengyel királynak, Báthory Istvánnak volt kamarása, s itt birtokot kapott. Balassi 1591-ben tér haza Magyarországra. Megtépázott hírnevét a török elleni hadjáratban szerette volna visszaállítani. 1594-ben Esztergom ostromakor megsebesült: mind a két combját ólomgolyó járta át, bár e golyók nem értek csontot 1594. május 30-án meghalt

Ekkor még csupán néhány barát tudta, hogy aki örökre eltávozott, az a magyar nyelv addigi legnagyobb művésze volt.

Olvasztó Zsófia: A kutya az ember legjobb barátja

(*Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 7.c*)

Források: *Nemzetközi Kutya Magazin VIII. Évfolyam 4. száma/2003 április és a XIII. Évfolyam 5. száma/2008 május, Kutya Szövetség, Mi micsoda?: Háziállatok*

A háziállatok közül elsősorban a kutya (*Canis familiaris*) képes az ember igazi társává válni. Ha kölyökkorában kerül hozzánk, rögtön családtaggá válik, mert örökölte ősei falkaösztönét. Az „emberi falka” tagjává lesz, és annak engedelmessé válik, akit „falkavezérnek” elismer. A kutya a farkasok leszármazottja, amelyek olyan falkákban, csapatokban, az emberi családhoz hasonlóan közösségekben élnek, ahol a tagok egymásról gondoskodnak. Ez köti össze a kutyát az emberrel, ezért vált ez a négylábú a leghűségesebb, legkedvesebb háziállatunkká.

A kutya tudni akarja, hogy a gazdájához tartozik. Kész az engedelmességre, és arra, hogy bizonyos feladatok végrehajtására neveljék. A kutyák, különösen a kölykök, igen játékosak. Sok mozgásra van szükségük: szeretnek futni, labdával játszani, eldobott tárgyat visszahozni, vagy macskákra, tyúkokra vadászni. Nagyságától függően napi 1-3 óra mozgást igényel. Sok szót megért, a nevét, a legfontosabb parancsokat és még sok egyebet. A kutya „beszéde”: nyüszítés, vinnyogás, vicsorgás, morgás, szűkülés, vonyítás, ugatás, csaholás. Ezekből a hangulatát kifejező hangokból megtudhatjuk, hogy éppen jókedvű, egészséges, játékos, kedvetlen, éber vagy nyugtalan-e, esetleg beteg, dühös. Ha kutyát szeretnénk, fontolóra kell vennünk, hogy fajtisza vagy keverék, nagy vagy kicsi termetű, kan vagy szuka legyen-e, hisz vagy 400 féle fajtát ismerünk. Például egy német dog és egy törpe spicc között akkora a különbség, hogy a német dog tappancsa akkora, mint egy törpe spicc.

„Hova... micsoda?” Ezt a kérdést sokszor hallom, amikor a kutyámról kérdeznak. A hovawart ősi német kutyafajta, ennek megfelelően az elnevezése az ónémet *hova*, azaz *hof* = udvar, és a *wart* = őr, őrző szavak összekapcsolásából, a *Hovewart*, *Hofward*, *hovawarth* formák után alakult ki mai elfogadott formájáig, vagyis a *hovawart* név, szó szerint is udvarőrző kutyát jelent. A fajta származása, kialakulása és tenyésztésének története a mai napig nem mentes a véleménykülönbségektől, vitáktól, és a különböző tenésztörzsek képviselőinek csatározásaitól. Ami az általános megjelenést illeti, a hovawart erőteljes középnyúlú, enyhén nyújtott testű, hosszúszerű, temperamentumos munkakutya. A kifejlett egyedeket az erőteljes fej, széles, lekerekített homlok jellemzi. Az ajkak szorosan illeszkednek, a pófák erősek, felülről és profilból nézve enyhén kicsúcsosodók, az állkapocs és a fogazat szukáknál és kanoknál egyaránt erőteljes. A hovawart marmagassága a kanoknál 63-70 cm között, a szukáknál 58-65 cm is lehet, és ennek megfelelően a súlya eléri a 35-45 kg-ot. A szőrzete erős, sűrű, hosszú és kissé hullámos, és a test alakját követi, kevés az aljszőrzet. Három színváltozatban létezik, az úgynevezett fekete-jegykes hovawart fekete kutya középsőke jegyekkel a fején, torkán, mellkasán és a lábain; a szőke hovawart a hasán és a lábán világosabb középsőke; a fekete pedig teljesen fekete színű.

Rajzos: Ez a szín teszi ki a hovawartok kb. 60%-át. A szőrzet fényes fekete, a rajzolat szőkésbarna.

Fekete. A szőrzet fényes fekete, egy kis fehér folt a mellkason, kevés fehér szőrszál a lábujjakon vagy a fark végénél megengedett. Érdekes genetikai jelenség hogy a világon élő állomány között a feketék fordulnak elő legkisebb számban (kb. 10%), és ugyanez az arány a született kölykök között is megfigyelhető.

Szőke. A szőrzet az ornyeregtől a fark csúcsáig egyformán fényes aranyszőke, azonban a lábak és a has felé kivilágosodik. Ennek köszönhetően ártalmatlan hozzá nem értők első távoli ránézésre Golden Retrievernek vélik a szőke hovawartokat.

Most pedig nézzünk pár adatot a két kutyafajtáról!

Eredetük, származásuk. A hovawart Németországban dolgos parasztkutyák szerelméből szökkent szárba, akiknek nagy erénye volt a ház és a porta kérlelhetetlen védelme. A golden kialakulása Lord Tweedmouth angol nemes nevéhez fűződik, aki nemcsak lelkes vadászszenvedélyéről, de – a golden retrieverre pillantva – kifinomult esztétikai érzékéről is tanúbizonyságot tett a fajta kitenyésztése által.

Méretük. A hovawart nagytestű, de nem óriás. Erős csontozatú, de arányos és semmiképpen sem elnehezült, hanem lendületes mozgású fajta. A golden retriever a közepesnél kissé nagyobb méretű, sem túl szikár, sem túl nehéz, bár egyes akaratgyenge gazdák képesek szumóbirkózó nagyságúra hizlalni.

Zavarba ejtő hasonlóságok. A goldennel csak a szőke hovawart téveszthető össze, mivel a hovi fekete és rajzos színezetben is létezik, míg a goldent csak sárga színnek a krémtől a rozsdavörösig terjedő árnyalataiban tenyésztik. Egyébiránt mindkettő aktív, mozgékony, és igen lelkes „versenyző”.

Ha még mindig kétségeink támadnának, akkor legbiztosabban a „nadrágteszttel” tudjuk megkülönböztetni őket. Menjünk be felügyelet nélkül mindkét kutya területére. A golden és a hovawart egyaránt teljesen össze fogja szőrözni a nadrágunkat, ám lényeges különbség, hogy a hovi előtte leszedi rólunk...

Vadon Zsuzsa: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai

(Debreceni Egyetem Arany János Gyakorló Általános Iskolája 7.c)

Szeretettel köszöntök mindenkit.

Mi iskolások általában nem kedveljük a kötelező dolgokat, de most én mégis egy kötelező olvasmányt mutatok be nektek, ami olvasás közben vált kedvencemmé. Ez nem más, mint: Jókai Mór *A kőszívű ember fiai* című regénye. Először néhány szó az íróról:

Jókai Mór a XIX. sz. egyik legnagyobb magyar romantikus írója, tulajdonképpen a magyar Verne, akivel életútja számos esetben megegyezik. Jókai Pesten, Verne Párizsban lelkesedett a forradalomért. Jókai Mór abban a korban élt, amikor a tudomány, a technika látványosan fejlődött, ami iránt az író sem maradt érzéketlen. Ezek mellett még nevet is alkotott, hiszen pl. a Tímeák neki köszönhetik nevüket.

Jókai 1825. február 18-án született. Kisbirtokos nemesi családban látta meg a napvilágot. A jó képességű fiú hamar megtanult angolul, franciául, olaszul. Jogi pályára készült. 1841-ben Pápán megismerkedett Petőfivel, akivel hamar barátságot kötöttek. Első könyve 1846-ban jelent meg. Az 1848-as forradalmi időszakban a Tízek Társaságának tagja. Ő fogalmazta meg március 15-én a 12 pontot, és ezen a napon jegyezte el Laborfalvy Rózát, az ünnepezt színésznőt. A szabadságharc minden fontos eseményén ott volt. A bukás után felesége bújtatta és mentette meg férjét. Ekkori élményét az *Egy bujdosó naplója* című művében örökítette meg. Az 1850-es évek elején kezd történelmi regényeket írni, többek között: *Egy magyar nábob*, *Kárpáthy Zoltán*, *Fekete gyémántok*, *Az aranyember*, *A kőszívű ember fiai*. Ez utóbbit 1869-ben írja meg. A regények mellett több folyóiratot szerkeszt. 1861-ben megválasztják Siklós képviselőjének. 1884-ben megismeri Rudolf trónörökösét, aki megbízza az „Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben” magyarországi részének szerkesztésével. 1886-ban meghal felesége, ezután fokozatosan visszavonul a közéletől és a politikától. 1899-ben feleségül veszi Grósz Bellát, és megismerkedik Ady Endrével. 1904 januárjában Nizzába utazik, ahol tüdőgyulladást kap, betegen tér haza. 1904. május 5-én, este 9 órakor hunyta le a szemét örökre.

A kőszívű ember fiai az 1848-49-es magyar szabadságharc hősi eposza.

A regény középpontjában a Baradlay-család bemutatása áll. A Habsburg-párti apa végrendeletét az anya megváltoztatja, és fiait a szabadságharc oldalára állítja. A három fiú közül a legidősebb Ödön, a szentpétervári követségi titkár, a középső Richárd, katonatiszt, és a legifjabb Jenő, Bécsben hivatalnok. Innen indul el a testvérek kalandos útja. Március 13-án Bécsben forradalom tör ki. Jenő Plankenhörsték házában gyakori vendége, itt találkozik a forradalmárokkal. Richárdot anyja és szerelme ráveszi, hogy kis csapatával térjen haza Magyarországra. Baradlayné addig könyörög Jenőnek, míg vele együtt hazautazik, hiszen Alphonsin anyjától megkérte a lány kezét és kosarat kapott.

Ödön és Richárd teljes lelkükkel részt vesznek a szabadságharcban. Ödön kormánybiztos, Richárd huszártiszt. Richárd és Ödön Buda felszabadításánál forradalmi párbajt vív. Aki előbb ér fel a vár tetejére, az a győztes. Ödönnek sikerült, de Richárd közben megakadályozza a Lánchíd

felrobbantását. A két testvér összeölelkezik. Végül a szabadságharc elbukik. Ödön feleségéhez és két gyermekéhez megy.

Hadbírói ítélet érkezik Baradlayékhoz. Ödönnek szól, de Jenő aki mindvégig hivatalnokként éli át a forradalmat úgy dönt, hogy magára vállal mindent, és megmenti a családjának és gyermekeinek testvérét, Ödönt. Búcsúlevelet ír, majd elbúcsúzik családjától. Csodálatos hőstetteket hajt végre a két fivér, de Jenő önfeláldozásával, emberi helytállásával mindannyiuk fölé magasodik, pedig ő a legfiatalabb, látszólag leggyöngébb.

Azért ajánlom ezt a regényt mindenkinek, mert megtudhatjuk a Baradlay fivérek jellemén keresztül, hogy mi a hazaszeretet és a testvéri önfeláldozás.

Máté Petra: Faludy György

(Dózsa György Általános Iskola Újkerti Tagintézmény 8.a)

Tisztelt Vendégek!

Én egy olyan költő bemutatására vállalkoztam, aki sok tekintetben megosztotta a véleményeket. Faludy Györgyöt volt, aki géniusznak tartotta, mások bohém poétának, míg sokan erős előítélettel viseltettek költészetével és magánéletével szemben is.

A számos kalandot, polgárpukkasztást maga mögött tudó költő fővárosi polgári családban született 1910. szeptember 22-én. Tanulmányait a fasori evangélikus gimnáziumban végezte, ott is érettségizett. Ezután a bécsi, a berlini és a grazi egyetemen tanult. 1934-től jelentek meg Villon átköltései a budapesti liberális napilap, a Magyar Hírlap hasábjain. Ez ragyogó lehetőséget biztosított számára olyan gondolatok közlésére, melyet akkoriban másképp nem lehetett volna nyilvánosságra hozni. Ezeket a verseket kötetben is szerette volna megjelentetni, de akkoriban erre egyetlen kiadó sem vállalkozott. Így történt végül, hogy a Villon-balladák a költő saját költségén, magánkiadásban jelentek meg. A kezdeti siker meg is határozta pályáját. A Villon-balladák hihetetlen népszerűsége sok szembefordult költőtársat eredményezett, az egy évvel később megjelent kötet, a Pompeji strázsán pedig a Villon-átköltések árnyékában maradt.

Faludy zsidó származása és politika nézetei miatt 1938-ban elhagyta Magyarországot, ugyanis sokakkal ellentétben ő nagyon hamar megértette, hogy merre tartanak az események. A történelem sajnos őt igazolta. Itthon maradt hűgát a Dunába lötték, a Villon balladákat könyvmáglyán égették el a nyilasok. Először Párizsban tartózkodott, de a német megszállás miatt onnan is távozni kényszerült. Algérián keresztül jutott el az Egyesült Államokba, ahol a Szabad Magyar Mozgalom titkáráként és lapszerkesztőjeként tevékenykedett. Három évig az amerikai hadseregben szolgált.

1946-ban tért haza, s a Népszava szerkesztőségében helyezkedett el. 1947-ben még megjelenhetett az Őszi harmat után című verseskötete, és a Villon-balladák 14. kiadása. Mivel az új rendszer is ellenségének tekintette, hamarosan egyetlen kötete sem jelenhetett meg. 1949-ben hamis vádakkal elítélték, és három évre a recski büntetőtáborba zárták. A Recsken írt versei először Münchenben jelentek meg 1983-ban, Börtönversek 1949-1952 címen. Szabadulása után fordításokból élt.

1956-ban Nyugatra menekült, s Londonban telepedett le. Ott 1957-től az Irodalmi Újságot szerkesztette. Londoni tartózkodása alatt 1960-61-ben angolul írta a Pokolbéli víg napjaim című önéletrajzi visszaemlékezéseit, mely az 1962-es londoni kiadás után magyarul először 1987-ben az AB Független Kiadónál jelent meg kalózkidásban.

Költészetéből az 1956, te csillag c. verset választottam, s hoztam el nektek.

Faludy 1956 eseményeit mutatja be ebben a versében. Az első 5 versszakban az októberi forradalmat jeleníti meg, de a 6. versszakban áttér egy költőies versszakra, így a műben forradalmi és költői szemlélet található. Majd újra visszatér az októberi beszámolóra. A 8. versszakban a „nyakunkon a kés” fogalommal utal arra, hogy ebben a csatában Magyarország nagyon nagy veszélyben van. A „keleti szemhatár felől” az oroszok jönnek és támadnak minket, „nyugatról álszent rőfögésük” hallatszik az amerikaiaknak. Majd költői kérdésekkel próbálja még jobban a versre hívni a hallgatóság figyelmét, melyben a kimenekült magyarokról beszél. Az utolsó 4

versszakban a költő heves indulatokkal fogalmaz és, hogy még jobban érzékeltesse ezt, megszemélyesíti 1956-ot. Nagyon büszke országára és az 1956-os forradalomra, azokra, akik kiálltak hazájukért, küzdöttek, s azt szeretné, hogy az utókor ne feledkezzen meg ezekről a hősokról és 1956 eseményeiről!

Ezzel a költeménnyel az idén a Kinizsi Általános Iskola az '56-os események tiszteletére rendezett versmondó versenyén második helyezést értem el.

A verset a magyartanárom választására és ajánlására tanultam meg, s annak ellenére, hogy gondolatisága távol áll az én 14 éves kamasz lelkemtől, mélyen megfogott a benne rejlő megrázó leírások, az akkori történések kegyetlen, ahogy ő mondja „borzongató” emléke miatt.

Szívből ajánlom mindannyiótoknak, emlékezve ezáltal is a költőre s a magyar történelem ama időszakára.

Kustár Annamária: Louis Sacher: Bradley, az osztály réme

(Ibolya Utcai Általános Iskola 7.a)

Kedves Hallgatók!

Én most egy sorozatnak a második kötetét szeretném bemutatni. Ezt a könyvet Louis Sacher írta, aki New Yorkban született 1954-ben, és a kaliforniai Tustinban nőtt fel. Első könyve jogi egyetemi tanulmányai alatt jelent meg, s jogásszá avatása után is gyermekkönyvíróként folytatta pályáját. Feleségével egy iskolában találkozott, ahová szerzőként látogatott el, s ahol Carla nevelőtanárnaként dolgozott. A házaspár a texasi Austinban él lányukkal és kutyájukkal. Sacher szívesen tölti szabadidejét sakkozással, bridzsezéssel, sieléssel és gitározással.

Ő írta a *Stanley, a szerencse fia*, a *Bradley, az osztály réme*, a *Laura titkos társasága*, a *David nem hagyja magát* és a *Carla nem adja fel* című regényeket.

Ezek közül a *Bradley, az osztály réme* címűt mutatom be.

A történet egy ötödikes fiúról szól, aki Amerikában lakik és Bradleynek hívják. Ő a legerősebb az osztályában. Ezt kihasználva mindig bántja a lányokat és az alsósokat. Bár ő a legidősebb, mégis nagyon buta. Mármint nem lenne az, ha szorgalmas lenne. De mivel soha nem készít házi feladatot, és nem figyel az órán, nem valami okos. Ráadásul mindig hazudik. Még a szüleinek is. Az anyukája azt hiszi a fiáról, hogy nagyon okos és mindenki szereti. Egyszer Mr. Ebbel, az osztályfőnök behívta az iskolába Bradley anyukáját, hogy beszélhessen vele. Mr. Ebbel elmondott mindent Bradleyről az anyukának. Még azt is, hogy az iskolába érkezett egy új nevelőtanárnő, akit Carlának hívnak. A nevelőtanárnő nem órákat tartott, hanem a diáknak órán kérnie kellett egy kikerőt, és ha kapott, akkor elmehetett hozzá, és beszélgettek a nevelőtanár szobájában. Bradley anyukája egyből aláírta a lapot, amivel fia járhatott a tanárnőhöz.

Az osztályba érkezett egy fiú, akit Jeffnek hívtak. Úgy nézett ki, hogy Bradleynek meglesz az első barátja. De mégsem így lett. Bradley időközben megszerette Carlát. Carla olyannyira megváltoztatta Bradleyt, hogy egy Colleen nevű lány meghívta a születésnapjára. Megbarátkozott az osztálytársaival, és már nem verekedett, hanem elkészítette a házi feladatot és figyelt órán. Ám hamarosan kiderült, hogy a nevelőtanárnőt áthelyezik egy óvodába. Bradley nagyon dühös lesz Carlára, és még el sem köszön tőle. Ám Carla hagyott egy ajándékot Bradleynek: egy könyvet. Bradley ennek nagyon örült. Másnap elment Colleen születésnapjára. Nagyon jól érezte ott magát. Miután hazament, levelet írt Carlának, és egy ajándékot küldött neki.

Azért tetszett nekem ez a könyv, mert humoros, izgalmas és tanulságos. Szerintem Bradley eleinte azért volt olyan rendetlen, mert úgy érezte, hogy őt nem szereti senki, elhanyagolják, ezért mindig a középpontban akart lenni, amit azzal ért el, hogy rosszul viselkedett. Új nevelőtanára abban különbözött a többiektől, hogy figyelt Bradleyre. Mindig csak kért tőle valamit, de soha nem parancsolt. Bradley azt csinálhatott, amit akart. Mindezért megszerette Carlát. Mivel Carla a barátja lett, mindig megtette, amit Carla kért. Ezért csinálta meg a leckét, és ezért tanult. Könnyebben barátkozott másokkal.

A könyv tanulsága szerintem az, hogy ha egy látszólag rossz gyerekkel kedvesek vagyunk, akkor jó gyerek válhat belőle. Bár többet kell foglalkozni vele, mint egy átlagos gyerekkel, de az

eredmény barátságához vezethet. Ezért a rossz gyerekekre is fordítsunk legalább annyi időt, mint az átlagosakra! A látszólag rossz gyerekek is rejtenek titkokat, csak ezeket a titkokat több odafigyeléssel vehetjük észre.

Mindenkinek ajánlom ezt a könyvet, köszönöm, hogy meghallgattak!

Kovács Lőrinc: Anthony Horowitz és az Alex Rider sorozat

(Ibolya Utcai Általános Iskola 7.a)

Úgy hiszem, a jelenlévők között mindenkinek ismerős a James Bond név. Egy tökéletes titkos ügynök superketyerékkal és Aston Martinokkal. Hasonló történetet írt Anthony Horowitz is, egy 14 éves fiúról, Alexről. Ezt, a jelenleg 7 részes kötetet 2000-ben kezdte írni, de már készül a 8. rész is.

Anthony már gyerekkora óta író akart lenni. Bentlakásos iskolába járt, ahol az egyetlen menekülés az olvasás és az írás volt számára. 8 évesen írógépet kért ajándékba, és kitalált történeteivel szórakoztatta barátait. Az első könyvét 23 évesen írta meg, melynek címe: *Enter Frederick K Bower*. Első nagyobb műve, a *Sólyom gyémántja*, amely 1986-ban jelent meg, és film is készült belőle. Anthony 1956. április 5-én született Angliában Stanmore-ban.

Mint már említettem, az Alex Rider sorozat jelenleg 7 kötetes, de a 8. könyvet is elkezdte megírni. A hét kötet címe: *Az első bevetés (Stormbreaker)*, *Veszélyes iskola (Point Blanc)*, *Mély vízben (Skeleton key)*, *A sas lecsap (Eagle strike)*, *Láthatatlan kard (Scorpia)*, *Harmadik erő (Ark angel)*, *Kígyófej (Snakehead)*.

Ezekben belül Az első bevetést fogom bővebben kifejteni. Ezt a könyvet a bátyám adta kölcsön, hogy olvassam el. Le se tudtam tenni, aztán amikor megláttam a könyvesboltban, hogy több kötet is van, rögtön megvettem a másodikat és a harmadikat.

Alex Rider egy átlagos, 14 éves fiú – szerinte. Viszont tud franciául kínaiul, angolul, oroszul és talán még beszél egy-két nyelvet. Profi hegymászó, tud karatézni, úszni, síelni, motorozni, autót vezetni, íjászkodni, lőni, teniszezni és még néhány extrém sportban is jeleskedik. Édesapja és édesanyja kisgyermekkorában meghalt, nagybátyjával, Ian Riderrel és házvezetőnőjével, az amerikai Jack Starbrighttal él. A nagybátyja tanította meg ennyi mindenre, aki állítása szerint üzletember, de szinte soha nincsen otthon, mindig üzleti úton van. És mindig késik. Egy este, 10-kor rendőrök csöngettek be, és elmondták a szörnyű hírt: Alex nagybátyja autóbalesetben meghalt. Állítólag nem kapcsolta be a biztonsági övet, amit a fiú nem értett, hiszen mindig rászólt Alexre, hogy ő is kapcsolja be. Így hát ki akarta deríteni, mi történt. Elment a roncstelepre, ahol Ian kocsija várt a végzetére. Alex meglepődésére az autón golyónyomokat talált. Észrevették őt a munkások, de képességeinek köszönhetően el tudott menekülni. Végül aztán felkereste őt az angol titkosszolgálat, az MI 6. Kiderül, hogy az apja kém volt, a nagybátyja szintén kém volt, és Ian őt is arra képezte. Egy kevés fenyegetés árán végül elküldték egy katonai kiképzőtáborba, és onnan rögtön egy küldetésre. Egy nagyon gazdag emberhez került, aki meg akarja ajándékozni Angliát. Vajon tényleg ajándék, vagy valami rosszban sántikál? Alex Rider ügyességével, eszével, és szerkezeteivel (köztük a mindent oldó krémmel, és a lehallgató Nintendóval) megint megoldja a helyzetet és megmenti Angliát.

A könyv főként fiataloknak szól, de bárki elolvashatja, aki szereti a kalandos történeteket.

Köszönöm, hogy meghallgattak, viszontlátásra.

Győri Krisztina: Kamaszvilág Nagy Katalintól

(Ibolya Utcai Általános Iskola 6.a)

Két könyvet szeretnék bemutatni Nagy Katalintól, akiről Takács Vera, az MTV gyerekszerkesztőségének Balázs Béla díjas rendezője többek közt ezt írja: „Nagy Katalin a hatvanas, hetvenes évek népszerű, sokat publikáló írója. ... Finom humora volt, őszinte, igaz melegség áradt a könyveiből. A hősei mindig jót akartak, még ha legtöbb cselekedetünk balul is ütött ki (...) Váratlan megoldásokat talált ki, például egy elsős viszontagságait a táskájában rejtőző madzag szemszögéből

írta meg. A Tigris őr mindennapjait a HÓ-napló örökítette meg, s akik most biggyesztenek, hogy fűjj, őrsi napló, azok nem olvastak egy sort sem Nagy Katalintól, és nem tudják, hogy itt nem az őrsi forma a lényeg, hanem egy kis közösség összetartó ereje, a barátság, a hűség, a jellem próbája, s mindez mennyi humorral. Nagy Katalin remek író volt... a magyar gyerekeknek szóló irodalom egyik legnagyobb alakja, soha nem volt divatos, és közel sem annyira elismert, mint ahányan olvasták és szerették, s talán még olvassák és szeretik. ... pedagógus volt, de a könyveit átlengi valami derűs tündéri humor, ami segít úgy felnőtté válni, hogy ne csak a morcos hétköznapokat lássuk, hanem mindenben mindenhol a jót is.”

Először az Intőkönyvem története című könyvéről beszélek.

A regény főszereplője Melinda, a tizenégy éves, vadóc, eleven kamaszlány. A lány nagyapja halála miatt kénytelen Tiszaárról, nagyszüleitől a nyüzsgő, zajos Budapestre költözni anyukájához, és az őt nevelni kívánó, két nagynénjéhez. Élete ezzel teljesen felbolydul. Új iskolájában beszerez néhány intőt, és néhány barátot. Megpróbál minél többet anyukájával lenni, ez azonban a nagynéniktől teljesen lehetetlen. Mindezek mellett szembe kell néznie azzal, amivel minden ilyen korú lány szembenéz: a kamaszodással. És hogy ne legyen minden olyan egyszerű, édesanyja menyasszony lesz. Megértő barátaihoz menekül segítségért, ők azonban az újdonsült apa mellé állnak. Melinda ezt igazságtalannak tartja, ezért egyedül próbál megoldást találni. Végül akaratlanul is megkedveli mostohaapját, s a nehéz pesti év után boldog család lesznek.

Vajon mi rejtőzik egy intő mögött, amit sok felnőtt nem lát másnak, csak buta gyermekcsínynek? Néhány mögött csupán a gyermeki meggondolatlanság, azonban néhánynak komoly, megbecsülésre méltó oka van: önfeláldozás, igazságszeretet. Néha egy intő az ára annak, hogy valaki megvédje a becsületét. A könyv felfedi Melinda 12 intőjének valódi okát, s közben bemutatja iskolai- és magánéletét. Úgy gondolom, a mai, valós életben is sokat segíthet az olvasóknak.

Másodjára a Szív a kerítésen című kötetről szólok. Máig sem értem, Nagy Katalin hogy tudott ennyi humort belecsempészni egy ilyen vékony könyvbe. A regény Lajos, a tizenéves kamasz napi egy szavas naplóját ismerteti – bővebben. A fiú először egy filmforgatás szereplője lesz. Itt ismerkedik meg Vikivel. A könyv izgalmasan mutatja be, hogyan nyomozza ki, szerelmes-e a lányba és kölcsönösek-e érzelmeik. A forgatás befejeztével Viki meghívja Lajost az ő kis falujukba a közelgő téli szünetre. Itt lakik a filmben szintén szereplő Bálint. Ő is szeretné meghódítani a lányt, így a két fiú féltékeny lesz egymásra. A helyzetet Viki oldja meg: Bálinttal anyás kedvességgel, Lajossal azonban őszinte szerelemmel bánik. A fiú azzal a boldogító érzéssel tér vissza Pestre, hogy ő és Viki összeillő szerelmespár.

Aki még mindig azon gondolkodik, elolvassa-e a könyvet, annak meggyőzősül felolvasok egy részletet.

Köszönöm a figyelmet!

Bardócz Brigitta: Fehér Klára: Bezzeg az én időmben (Dózsa György Általános Iskola Újkerti Tagintézmény 8.a)

Tisztelt Vendégek, Kedves Diáktársaim!

Erre a mai találkozóra Fehér Klára Bezzeg az én időmben című regényét hoztam el. Fehér Klára neve ismerős a tizenévesek körében, de bizonyára, mint ahogyan én is, keveset tudunk az életéről. Csak néhány fontos gondolatot emelnék ki az életrajzából.

1922. május 21-én született, Újpesten. Író, újságíró. Pályáját riportokkal, színdarabokkal és ifjúsági regényekkel kezdte. A szórakoztató irodalom műfajaiban is jeleskedett. Vígjátékait számos budapesti, vidéki és külföldi színpadon mutatták be nagy sikerrel. Bábjátékát, tévé- és rádiójátékait is sugározták. Írásait az átlagember problémái iránti fogékonysága, megbocsátó humora és mély emberismerete tette és teszi mai is népszerűvé. Regényeiben és novelláiban hétköznapi figurák lépnek elénk. Szereti pellengérré tüzni – gyakran humoros formában – a mindennapok apró bosszúságait. Műveinek közönségsikere túlnőtt az országhatárokon: regényeit több nyelvre lefordították, s megjelentették a számos országban. Az írónő 1996-ban bekövetkezett halála után

emlékezetére Fehér Klára Irodalmi díjat alapított férje, Nemes László író és műfordító. A díj azon fiatal írók támogatását szolgálja, akik Fehér Klára íróhoz humanista szellemében írnak.

Fehér Klára *Bezzeg az én időmben* című regényét anyukám ajánlatára fogtam a kezembe. Mindkettőjüknek hálás vagyok érte.

A regény 1940-41-ben játszódik. Főszereplője Horváth Katalin, egy 15 éves pesti lány, aki a kereskedelmi iskolában kitűnő tanuló. Szüleivel és két húgával tisztességes szegénységben élnek. Emiatt már ilyen fiatalon dolgozni kényszerül: tanítványt vállal, s munkájáért némi fizetést is kap. Mint minden korunkbéli tinédzser, Kati is sokat ábrándozik a jövőről: arról, hogy majdan orvos szeretne lenni. Estéknél előveszi latinkönyvét (de erről nem tud senki), és ebből tanul. Egy nap hatalmasat fordul vele a világ: megtalálja élete első szerelmét, Lacit, de ezt egyelőre titkolja szülei elől. Első randijára izgatottan készül. A fiútól egy gesztenyéből faragott kis emberkét kap, melynek nagyon örül. Minden jól megy addig, amíg el nem kezdődnek otthon az apró összezördülések, majd veszekedések. Kati figyelmetlenné válik az órákon, és mostanában már úgy érzi: „a szerelem sötét verem”. Közéledik a karácsony. Kati kitalálja, hogy mit fog készíteni kedvesének: pamutból varr egy kutyát. Laci örül az egyszerű, de kedves ajándéknak, viszonzásul elviszi a lányt egy hangszerboltba hanglemezeket hallgatni. Bár Katinak az elején nem tetszik a furcsa meglepetés, de később már nagyon élvezi a zenehallgatást.

Ahogy tudjuk „a hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát”. Így történt ez a főhősünkkel is. Kati kénytelen szüleinek bemutatni Lacit, akit azonban hamar megkedvelnek. De sajnos nem tart sokáig kapcsolatuk. Lacit elviszik katonának. Kati most érti meg igazán édesanyjának ezt a mondatát: „Bezzeg az én időmben”.

Sok tanulsággal szolgált számomra ez a regény. Elképzelttem, milyen borzalmas lehetett egy szegény családnak ezekben az időkben. A másik tanítása a műnek, hogy: jobban járunk, ha hallgatunk szüleinkre, mivel ők sokkal több tapasztalattal gazdagabbak mint mi, és ők mindig csak a jót akarják nekünk. Olvasott könyveim közül eddig ez tetszett a legjobban. Semmiképpen sem lennék Kati helyében, hiszen borzalmas lehetett, amikor elszakították a szerelmétől, és nem tudhatta, hogy találkoznak-e valaha. Az én korosztályom gondjaival foglalkozik a regény, a mi problémáink köszönnek vissza, a mi kis mindennap megvívott harcainkról olvashatunk. Kati személyében magunkra ismerhetünk, a benne dúló érzelmek a mi érzelmeink is, és az ő lelki fejlődése bennünk is maradandó nyomokat hagy.

Ajánlom, ne maradjatok le erről a csodás változásról, olvassátok figyelemmel Kati történetét!

Gulyás Anett: Én még olvasok. És Te?

(Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Általános Iskolája 6.b)

Gulyás Anett 6.b. osztályos tanuló vagyok. A Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Általános iskolájába járok. Nagyon szeretek olvasni. Gondolom, nem árulok el nagy titkot, ha elmondom, hogy az egyik kedvenc tantárgyam a magyar irodalom. De vannak olyan gyerekek, akik nem így érznek, mivel nem szeretnek olvasni, főleg nem hosszabb terjedelmű elbeszélő műveket. Pedig nagyon fontos az, hogy minél többet olvassunk, hiszen így tudhatunk meg egyre többet a világról. Ismerek egy nagyon aranyos történetet arról, hogy egy kicsi lány hogyan tanult meg olvasni. Engedjétek meg, hogy elmondjam.

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy Föld nevű bolygó. Ezen a bolygón volt egy földrész, a földrészen egy kicsi ország. Abban a kicsi országban van egy város, a városban egy ház, a házban van egy szoba. Ebben a szobában lakik egy kicsi lány. Már születésem óta ismerem, úgy is mondhatnánk, hogy egy időben születünk! Teljesen átlagos kisgyermekek voltunk. A kislánynak van egy bátyja, aki két évvel idősebb nála. Nagyon szeretett vele játszani. Sok érdekes játékot találtak ki együtt. Telt az idő és a bátyus hét éves lett, és iskolába kellett mennie. Ettől a naptól kezdve már nem volt annyi ideje a játékokra, így húga egyedül maradt. Eleinte sokat ücsörgött egyedül a szobában a játékok között, de egy idő után ráunt a dologra. Fogta magát és kisomfordált oda, ahol a bátyja próbált ismerkedni a betűk csodálatos világával. Először csak a távolból figyelt, majd bátrabb

lett és odaült a testvére mellé, onnan figyelte, ahogy olvasni tanult. Eleinte viccesnek tartotta a sok kacskaringós vonalat, és nem értette, hogy lehet ezeket elolvasni. Napról napra egyre több időt töltött a bátyja mellett. Maga sem tudta hogy miként, de mire feleszmélt, régi mesekönyveket olvasgatott. Volt is nagy ámuldozás, mikor kiderült, hogy a középső csoportos óvodás szebben olvas az iskolás bátyjánál!!!! Ettől kezdve szoros barátságba került a könyvekkel! Már soha többé nem unatkozott, ha a bátyja nem ért rá vele játszani.”

Ugye milyen elragadó történet? Hátha még azt is elárulom, hogy ez a kislány én magam vagyok! Azóta is nagyon jó barátságban vagyok a könyvekkel, úgy is mondhatnám, hogy mindent elolvasok, amin betű található, legyen az újság, könyv, vagy akár müzlis doboz! Képzeljétek el, a kisöcsém most ismerkedik a betűkkel, ugyanis első osztályos. Eleinte nem nagyon tetszett neki az olvasás, de ma már Ő is ráérezett az ízére, és egyre jobban megy neki! Bízom benne, hogy a családi vonást követve nagyon szeret majd olvasni! Mert az olvasás nemcsak jó, hanem nagyon hasznos is. Hiszen, ezáltal tudjuk elérni a kitűzött céljainkat. Legyen szó akár egy matematika feladványról. Ha nem tudnánk olvasni, még azt sem tudnák megoldani! Vagy a történelem, a biológia, a kémia! Mind-mind az olvasásra épül! Mert amit olvasás útján egyszer elsajátítunk, az mindörökre megmarad!

Sajnos a mai modern, számítógépekkel, televíziós csatornákkal teli világban egyre kevesebben olvasnak, főleg a gyerekek között. Sokkal egyszerűbb leülni valamelyik játékprogram vagy a televízió képernyője elé, mint elmenni a könyvtárba, és kölcsönözni néhány könyvet! Pedig a könyvtár nagyon jó hely, nemcsak nagyon sok a könyv, hanem itt is elérhető az internet, sőt a barátainkkal is találkozhatunk, és ajánlhatunk egymásnak olvasnivalót. Nagyon hasznos délutáni program, mindenkinek figyelmébe ajánlom. Biztos vagyok benne, hogy a könyvtárban mindenki talál valami neki tetsző olvasnivalót. Ráadásul nagyon könnyen megtaláljuk, amit keresünk, mert téma illetve betűrend szerint csoportosítva vannak!

Ha izgalomra vágysz, vagy csak egyszerűen kíváncsi vagy valamire, vagy netalán unatkozol, a kulcsszó: OLVASÁS! Higgyétek el, ez a legcsodálatosabb dolog, amit az ember feltalált az evolúció során! Remélem sikerült felkeltenem jó néhány gyerek érdeklődését az olvasás iránt, mert én még olvasok, és olvasni is fogok! És te?

Szentei Tamás zárszava

Kedves fiatalok, felkészítő tanárok, szülők!

Hosszú, tartalmas délután áll mögöttünk, és most, a végén, szeretném megosztani veletek a zsűri gondolatait. Arról mondanék néhány szót, amit hallottunk – komolyan, mert a gyerekek is nagyon komolyan vették a felkészülést és az előadást. Mindenképpen elismerés illeti az előadókat, függetlenül attól, ki hogyan látja a saját szereplését. Egyikötöknek sem kell, hogy rossz érzései legyenek, büszkék lehettek magatokra.

Nagyon színesek voltak az előadások, hallhattunk műelemzést, életrajzot, esszét. Közben mindig felmerült a kérdés, hogy miért éppen ezt a témát választottátok. A legtöbb előadásból ez aztán szerencsére kiderült.

Jó volt hallani az önálló gondolataitokat. Amikor valaki állított egy véleményt, azt indokolta is. Ez azért nagyon fontos, mert a tudományos élet is pontosan ezen az alapon működik. Zárójelben jegyzem meg, hogy érdemes a pedagógusoknak egy kicsit háttérben maradni, hagyni, hadd gondolkodjanak a fiatalok, úgy, ahogyan ők akarnak. Azt tanácsolom nektek, nyugodtan vállaljátok a saját véleményeteket, és igazoljátok az állításotokat. Viszont nem árt – főleg életrajz esetében – ha megjelölitek a forrást, ahonnan az információk származnak. Bátran szabad olvasni is, ezzel arról fogjátok meggyőzni a hallgatóságot, hogy urai vagytok az információnak. Nyugodtan nézzetek bele a szövegbe, különösen, amikor idéztek, akkor azt olvassátok! A felnőttek sem csinálják másképp, hiszen a pontosság nagyon fontos. Írjátok a szövegeteket jó nagy betűkkel, egyáltalán nem baj, ha több lap van a kezetekben.

A kiváló előadókat igazolja a választékos beszéd, és most nagyon szép kiejtésű fiatalokat hallhattunk. A beszédeket gyakran átszötte a humor. Ez nagyon jól szolgálja a figyelem fenntartását is!

Azt sem szabad elfelejteni, hogy amikor könyvet vesztek a kezetekbe, egy tárgy van nálatok. A könyvnek illata van, borítója, illusztrátora, jó, ha erre is odafigyeltek. Mindenkinek ajánlom figyelmébe a Kölcsey Központban éppen most látható kiállítást, mely Kass János könyvillusztrációit mutatja be. Lehetőség szerint nézzétek meg!

Nagyon szép előadásokat hallhattunk. Azt gondolom és remélem, hogy mindannyian folytatni fogjátok, amit most elkezdtetek, és sem az olvasást, sem a kutatást nem fogjátok elhagyni később sem. Középiskolában a diákkörökben fogjátok tapasztalni, mindkettő mennyire szükséges.

Kívánok nektek a továbbiakban is sok sikert, kitartást, és nem utolsósorban örömet az olvasáshoz, és a munkátokhoz.

FELFEDEZEM A NAGYVILÁGOT
2008. november 20. Benedek Könyvtár

Vranyecz Tünde könyvtáros megnyitó beszéde

A RENDEZVÉNYT TÁMOGATTA

Debrecen Város Önkormányzata

A Jövő Könyvtáráért Alapítvány

Főnix Rendezvényszervező Kht.

Gál Tamás fazekas

Kartonpack Dobozipari Rt.